

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 31—Vol. LVIII.

Friday, 5th August, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER.
Price: FOUR PENCE

Government Makes False Claims About "Liberal Provisions"

INDIANS SUFFER MOST UNDER AREAS PROCLAMATIONS

Front Page Editorial

(BY A SPECIAL CORRESPONDENT)

ONE of the shames and most dishonest claims of the Government in the application of the Group Areas Act is that it will do so in a most just and humane manner and that no section of the population will be caused undue hardships. The facts are otherwise. The Minister of the Interior has declared that Cato Manor will remain a white area. The Indian people would like to know which other racial group has been called upon to make a sacrifice of an equal measure; which other racial group has been called upon to give up its land and its homes to the extent that the Indian people will have to do at Cato Manor. It will be recalled that when some years ago it was suggested that the old main line—Durban south of the Umlaas River and including Hillary—should be Indian, the Europeans raised such a furore that the suggestion was immediately abandoned. But not so with the lives of the Indian people.

RECENTLY in explaining its declaration of New Germany as a wholly European area the Government in the course of a statement issued through the Group Areas Development Board, made the following observation:

"Owing to the fact that the town is homogeneously White except for a small Indian concentration to the east and as liberal provision is being made for Indians in neighbouring towns, no group area has been proclaimed for members of the latter group (Emphasis ours, Ed. I.O.)

The Indian would like to know where the liberal provisions are. In fact, hot on the heels of this statement came the lament from the Durban City Council that the Government had informed it that the National Housing Commission did not have funds to make available to it for the extension of the Merebank Housing Scheme which must now, therefore, grind to a halt.

Yet in the course of the same statement the Government made the following further observation:

"It is the function of the local authority, with the assistance of the National Housing Commission and, if necessary, of the Group Areas Development Board, to plan the areas in question and to provide the necessary services. It is also this body that is required to provide housing for those who are unable to do so themselves. Various types of

houses are built in accordance with the income of such persons. The National Housing Commission has also embarked on a scheme whereby individuals can obtain loans on reasonable terms for the building of their own homes."

It would appear from the above and from the facts that the Government is not concerned with truth. It does not care one iota whether it will honour what it states and or even whether it intends honouring what it claims. Although the foregoing observation was included in a nationally circulated statement, the Government now simply declares that there are no funds available for Indian housing.

The Indian people would like to know:

Where are the areas planned for Indians by local authorities in conjunction with the National Housing Commission?

Where are the houses provided for Indians by the National Housing Commission?

Where is the scheme on which the National Housing Scheme has embarked to provide loans on reasonable terms to Indians and how many such loans have been made available to Indians?

The majority of men have entirely lost all capacity of recognising the distinction between good and evil, falsehood and truth.

—Tolstoy.

CATO MANOR BELONGS TO INDIANS

MR. Naude, who has Minister of Interior virtually holds the power of life and death over the Indian people, has spoken and Cato Manor, in spite of all logic and the demands of elementary justice will become a "white" area. Cato Manor has been Indian almost ever since the first Indians arrived in Durban and spread out as independent settlers on their own. There is precisely nothing "white" about Cato Manor but the Group Areas Board, following an original recommendation of the Durban City Council zoned Cato Manor for European ownership and residence. That there are thousands and thousands of Indians resident in the area made no difference to the Durban City Council when it made the original recommendation. The Group Areas Board and the Government, having endorsed that recommendation are adamant that Cato Manor remain a European area. There is no justice in the decision.

Indians already have too little land in Durban. They are hemmed and enveloped from all directions. They have no access to any land in the city of Durban and yet the Government will not let them live on land on which they have spent their lives and their fortunes. Cato Manor belongs to the Indian people—one might say to the poor, the lower middle class and the middle class Indians—men and women who depend for their income and livelihood on various jobs ranging from unskilled labour to the skilled trades and teaching. Some few are petty shopkeepers. These people have put in a life-time of struggle to own the land they live on and build the houses they live in but now they must make way for the European who can already buy land anywhere in the country for a song, even for half a song.

Europeans are not keen or anxious to buy Indian-owned land. They have no need for it and so the Indian will have, if this decision remains, to throw away his home and his land and become landless. That is the simple result of Mr. Naude's refusal to be just. Dr. Donges's assurances that the Group Areas would be implemented in a just manner without weighing unduly heavily on any people sounds indecent in the face of the present position. One wonders how such a devout Christian could make such a statement when all the Group Areas Act has caused the Indian is untold suffering and misery. There is nothing just about the Group Areas Act. It is aimed primarily at strangling the Indian people economically by depriving them of whatever little land they possess. Its ultimate object is to return them to the state of landless serfs bound hand and foot to labour for the white man as a hewer of wood and drawer of water. The Indian people must now ponder seriously whether the time has now arrived for some action.

The principles of universal religion are very few, simple, and comprehensible. They assert that there is a God, the Source of all; that in man there is a particle of this divine element which he can either diminish or increase by his life! That to increase this element man must suppress his passions and increase love in himself; and that the practical means to attain this is to act with others as one wishes others to act towards oneself.—Tolstoy.

Indian Opinion

FRIDAY, 5TH AUGUST, 1960

Reaction To The Boycott

EUROPEAN South Africa—with the exception of that in the Liberal Party—has reacted as one against the boycotts declared by Malaya and Ghana. Whether it is the Nationalist Party, the United Party and even the Progressive Party, they are all united in condemning the boycott and the reason is the same: It will hurt the non-European people most, that is, the very people for whose assistance the boycott has been planned. We ourselves do not doubt that the boycott will hurt the black people most, far more than it will hurt the European people. But the non-Europeans are being hurt even without the boycotts. They are being driven from their jobs by the job-reservation laws of the Government; they are being driven from their homes by the Group Areas Act. In fact where some hundreds will be laid off their jobs as the direct result of the boycotts some hundreds have already been laid off their jobs by the job-reservation mania of the Government. We do not have the figures but we are certain that this number can well run into three figures. While a few hundreds more will be laid off their jobs because of the boycotts, many, many thousands are being driven from their homes and their hearths by the proclamation of the group areas. In the face of this, is not the cry that the boycott will hurt the non-Whites most unadulterated fatuity?

But there is much more. What share do the non-European people have of the national income? While, it is the proud boast of the Government (in its Year-Book) that no European who cares to work need be without a job, hundreds of thousands of black people are living (or dying, more likely) below the starvation-line. What percentage of the land is held by the non-Whites? Is it not a standing cry of the non-European people that while they form 80 per cent of the population, they own only 20 per cent of the land? And what is the quality of the land which they hold? There is much more to the discredit of the European rulers of South Africa. It is not likely that the non-European will suffer very much more than he is suffering now. He is, to put it in straightforward language, perpetually on the verge of hunger, a little less, on the other hand, will not unduly harm him. The concerted objection to the boycotts and the sudden interest in his welfare by Nat and UP alike are merely smoke-screens against the effect that the boycotts will have European South Africa. It will, as has already been hinted at by "Die Vaderland," mouth-piece of Dr. Verwoerd, affect the European standard of living. That is the crux of the objection.

If the non-white people are going to suffer from the effects of the boycott then it is as well for them to be reminded that no peoples have obtained their freedom and their just rights without suffering. No country and

(Continued in next Column)

Gandhiji On

MUSLIMS AND COW

* PROTECTION *

[Extracts put together by Mahadav Desai to quote in essence Gandhiji's views on cow protection in relation to the Muslims.]

THE Hindus may not compel the Mussulmans to abstain from meat or even beef-eating... To attempt cow protection by violence is to reduce Hinduism to Satanism and to prostitute to a base end the grand significance of cow protection... The Hindus can protect the cow only by developing the faculty for dying for suffering. The only chance the Hindus have of saving the cow in India from the butcher's knife, is by trying to save Islam from the impending peril and trusting their Mussulman countrymen to return nobility, i.e. voluntarily to protect the cow out of regard for their Hindu countrymen... I have heard that at big fairs if a Mussulman is found in possession of cows or even goats he is at times forcibly dispossessed. Those who, claiming to be Hindus, thus resort to violence, are enemies of the cow and of Hinduism. (Young India, 18-5-'21.)

It must be an article of faith for every Hindu that the cow can only be saved by Mussulman friendship. Let us recognize frankly that complete protection of the cow depends purely upon Mussulman goodwill. To carry cow protection at the point of the sword is a contradiction in terms. Rishis of old are said to have performed penance for the sake of the cow. Let us follow in the footsteps of the rishis, and ourselves do penance, so that we may be pure enough to protect the cow and all that the doctrine means and implies (Young India, 8-6-'21.)

The way to save the cow is not

to kill or quarrel with the Mussulman. The way to save the cow is to die in the act of saving the Khilafat without mentioning the cow... I make bold to assert, without fear of contradiction, that it is not Hinduism to kill a fellow-man even to save the cow. Hinduism requires its votaries to immolate themselves for the sake of their religion, i.e. for the sake of saving the cow. (Young India, 28-7-'21.)

Cow protection means conquering the Mussulmans by our love. (Young India, 6-10-'21.)

I am as eager to save the cow from the Mussulman's knife as any Hindu. But on that very account I refuse to make my support of the Mussulman claim on the Khilafat conditional upon his saving the cow. The Mussulman is my neighbour. He is in distress. His grievance is legitimate, and it is my bounden duty to help him to secure redress by every legitimate means in my power, even to the extent of losing my life and property. That is the way I can win permanent friendship with the Mussulmans... But one observes a spirit of impatience on the part of the Hindus. In our eagerness to protect the cow we seek to legislate through Municipalities and get resolutions passed by Mussulman meetings. I would urge my Hindu countrymen to be patient... We must let the Mussulmans solve the problem in their own way. My advice to my Hindu brethren is, 'Simply help the Mussulmans in their sorrow in a generous and self-sacrificing spirit without counting

(Continued on page 247)

(Continued from previous column)

no people have won their rightful place in the sun without pain. The founder of this journal, Mahatma Gandhi himself, and his followers suffered immeasurable hardship first, in this country and later, in India in fighting for right and justice. The non-European peoples of South Africa, too, must suffer if they want to be free. This is their consolation but with the boycotts, European South Africa, too, will be called on to suffer. It is against this that the Nationalists and the UP and even the Progressives are objecting.

34 New Colonies In Surat

(“Indian Opinion” India Service.)

THIRTY-FOUR housing colonies have so far been constructed to rehabilitate 2,100 families of hatpatis (landless labourers) rendered homeless in Surat Town and the district by unprecedented floods in the Tapi river in September last, it is learnt here in Surat. Each hutment in the colonies costs between Rs. 250/- and Rs 325. The jungle co-operative societies in the district provided the colonies with wood and bamboos and the Government supplied cement, corrugated iron sheets and other materials at subsidised rates.

Gandhiji's Death Settled A Dispute

THERE was a legal battle going on over the property of a widow's late husband. On one side was the widow and on the other side was the daughter and her husband. It was dramatically settled in the District Court of Chittana on the 13th of February 1948. The Magistrate had ordered both the parties to be present in Court on that dramatic day. He had a last hope to reconcile both the parties.

When they entered the Court, the Magistrate tried to explain to them that it was mere foolishness to waste money on such a legal battle. He appealed to them to settle their dispute peacefully. But the appeal was of no avail.

Then the Magistrate asked both the parties to take an oath and reply if they ever heard the name of Mahatma Gandhi? Seeing the snap overhanging the Magistrate's head they replied, “Yes, Your Honour.”

And this is what occurred afterwards.

Magistrate: “Do you know that Mahatmaji lived and died for the poor, illiterate and fools?”

Answer: “Yes, Your Honour.”

Magistrate: “Do you know that the whole world is mourning the death of Mahatmaji?”

Answer: Yes, Your Honour.”

Magistrate: Why is the whole world mourning for him?”

Answer: “Because he loved everyone and he was a great Soul.”

Magistrate: “Don't you love him?”

Answer: “Yes, Your Honour. We all love him.”

Magistrate: “Do you know that the Soul of Mahatmaji would weep over such foolish disputes of yours?”

Answer: “We won't quarrel now. We will settle our disputes peacefully.”

After this incident the daughter and her husband made an obeisance to the widow; and she in turn held them to her bosom and blessed them. All the time they were weeping and asking each other for forgiveness. In the end it was settled that the mother until her death should derive the benefit of her husband's property, and after that the daughter derives the benefit.

American Welcome For Congo Premier

[“Indian Opinion” Service.]

NEW YORK—In an open letter presented to Prime Minister Patrice Lumumba of the Republic of the Congo, the American Committee on Africa predicted that the Prime Minister's “search for sympathy and tangible aid will be successful in the United States” and expressed the hope that “American technicians, especially those of African ancestry, might come to the immediate aid of your country.”

During a discussion with three members of the American Committee, Prime Minister Lumumba agreed to be an international advisor of the Africa Defense and Aid Fund, administered by the American Committee on Africa.

Other international advisors include Tom Mboya of Kenya, Julius Nyerere of Tanganyika, and Kenneth Kaunda of Northern Rhodesia.

Recalling contacts with Prime Minister Lumumba dating to 1958, the American Committee announced that it was today asking President Eisenhower to take four immediate steps toward the Congo:

1. urging Belgian troops to withdraw from the Katanga Province;
2. discouraging a separate Katanga by refusing to recognize it;
3. appropriating “extraordinary sums” to the U.N. for a crash programme of technical assistance; and
4. earmarking huge U.S. Mutual Security Funds for the Congo “without any political strings whatsoever.”

This open letter was presented to Prime Minister Lumumba at a special interview in his suite in the Hotel Barclay. The delegation consisted of Mr. Peter Weiss, Vice-Chairman of the American Committee on Africa; Mr. George M. Houser, Executive Director; and Dr. Homer A. Jack, Associate Director.

The American Committee suggested to Prime Minister Lumumba that it was “confident that the African personality working with the community of nations will produce a new era in this African decade.”

The American Committee on Africa, a non profit, non-governmental organization working on African-American relations, concluded its open letter by declaring that “we do anticipate the closest cooperation between our peoples and our brothers in the great new nation of the Congo.”

Indian Cricketers To Tour E. Africa

THE Gujerat Cricket Association has announced the names of players who are proceeding on an eight-week tour of East Africa from August 3. They are: Amarnath (captain), Jasu Patel, Polly Umrigar, R. B. Kenny, M. L. Jaisimha, R. G. Nadkarni, A. G. Milka Singh, Deepak, Shodhand, F. M. Engineer, Nari Contractor, S. Trivedi, R. B. Desai, R. Divecha, Jenju Wadia, Sudhaker Patel, Arun Naik, V. Desai, Surendranath,

India's Role In Hunger Campaign

(“Indian Opinion” India Service.)

INDIA is playing a major role in a world-wide freedom-from-hunger campaign extending from 1960 to 1965. It was formally initiated on July 1 of this year. President Rajendra Prasad has agreed to be patron-in-chief of the National Campaign Committee and the Vice-President and the Prime Minister are its patrons. Mr. S. K. Patil, Minister for Food and Agriculture, will be the committee's president; and the Minister of Agriculture, Dr. P. S. Deshmukh, its executive president.

The campaign, among other things, is intended to promote studies and investigations aimed at securing and disseminating better information on measures needed for combating hunger and malnutrition, on the technical and economic possibilities of increasing production and improving distribution, and on the manner in which problems of hunger and malnutrition can be tackled by utilization of the technical and economic knowledge and resources now available.

“Real And Strong Opposition” To Congress Essential

(“Indian Opinion” India Service.)

THE founder leader of the Swatantra Party, Mr. C. Rajagopalachari, declared in Bombay on Thursday, July 28, that his party's aim was to become a “real and strong opposition” to the party in power. He said that such a party was an indispensable requirement to ensure that the parliamentary system of government worked properly for the good of the people. Mr. Rajagopalachari, in a statement issued on the occasion of the first anniversary of the establishment of the Swatantra Party in Bombay, said that his party had undertaken the task of democratic education of the people to make them realise that the “Government in a parliamentary democracy can be changed by the people if they feel dissatisfied and that it is not a dynasty.”

Vinoba Proposes "Nagri" As Common Script For Indian Languages

IN a signed article specially written for the Hindi weekly *Bhoodan Yajna*, Acharya Vinoba Bhave pleads for the acceptance of *Nagri* as the common script for all Indian languages. Acharya Vinoba makes it clear that the acceptance of *Nagri* does not mean the rejection or discontinuance of the present scripts of the different languages. This is the first signed article written by Vinobaji for several years. Since starting on *Bhoodan Padayatra* about 9 years ago, Vinobaji has been expressing himself in his daily prayer speeches but has not written anything directly for the press. In this article, Vinobaji writes:

"FOR the sake of India's national unity Indians have recognised Hindi as the national language for the purposes of mutual intercourse.

"Even the people of the South are not against Hindi as such; only they want some time. They have agreed that in course of time Hindi will take its due place at the Centre. As regards the transition, others have agreed to give as much time as the people of the south desire to have. Hence, now there is no controversy left over this issue.

"For the very reasons for which Hindi has been accepted as the common language, *Nagri* should be recognised as the common script.

But it has not been recognised up till now. There is no objection to Hindi as the National language being written in *Nagri*. But we have yet to decide that the various other languages of India be also written in *Nagri*. Such a decision would not mean the rejection of the present scripts used for Indian languages. The above decision will only mean that both the original script and the *Nagri* script will be used.

Some people propose to give this place (of a national script) to the Roman instead of to *Nagri*. I have thought over this suggestion, and have tried to weigh it impartially.

There is no doubt that the Roman script has many good qualities. But it is equally true that it has many defects also. These defects are so conspicuous that Bernard Shaw wanted the invention of a new script for the English language. He even set apart a portion of his estate for this work. I happened to see sometime back in the *London Times* the specimen of the script which has been suggested in response to the desire of Bernard Shaw. What did I find? It was a script which had nothing in common with the Roman, and an attempt was made to bring into it the qualities of the *Nagri*. While here in India,

we have people who want to suggest the use of Roman script in place of *Nagri*.

This does not mean that the *Nagri* script is perfect or that there is no room for improvement in it. I also count myself among those who think that there is no room for improvement in it. I also count myself among those who think that there is need for improvement in the *Nagri* script. People have become somewhat acquainted with the *Lok-Nagri* script associated with my name. The *Bhoodan Yajna* carries a column every week in this script. But I do not believe that *Nagri* should not be made applicable for the other Indian languages in its present form that is, till it is improved. On the contrary, I see danger in the proposition that *Nagri* should first be improved and then be adopted for all Indian languages. My opinion is that even in its present form, *Nagri* can and should be adopted as the common script for Indian languages. Accordingly I have got the translations of my *Gita Pravachan* in many languages printed in the *Nagri* script. Except for 2 or 3, it has been so printed in all other Indian languages. Experience has shown that by making use of these *Nagri* editions, one can easily learn many languages.

I have found that if *Nagri* is used in the whole of India, there are chances of its adoption even outside

For example during the course of my present *Padayatra* I had an occasion to learn the Japanese language from the Bhikku Imal of Japan. I found that the construction of the Japanese language is similar to that of the Indian languages. The syntax and the use of the preposition in the Japanese language is similar to that of the Indian languages. The sentence begins with the subject, followed by the object, with the verb in the end. The Japanese are in search of a new script, because theirs is a picture script and hence, being composed of in-

numerable signs, is unfit for wide use. Under the circumstances,

if we adopt *Nagri* for the whole of our country, there is a possibility of its being used for the Japanese language also. The same applies to the Chinese language. Thus *Nagri* can easily become the script of Eastern Asia.

But whether it becomes so widespread or not, we shall have achieved much if it is adopted for use throughout India.

Here it may be asked that if such are my ideas have I not confounded the public mind by suggesting improvements in *Nagri*? I admit that this charge can be levelled against me, and it is to clarify this point that I have written this article. The improvement of the script is only a suggestion, I do not insist on it. But so far as the adoption of the common script is concerned, I insist on it. Of course, my 'insistence' does not mean that I want to impose it upon any body. Everybody can understand that imposition does not fit in with non violence.

[From "*Bhoodan*", weekly organ of the *Bhoodan Movement*.

.....
HAWKERS AND TRADERS
 Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 25/6; 17 jewels, waterproof, shockproof 34/6; 21 jewels, waterproof, shockproof, 37 6; 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6; Ladies wrist watches 39 6, 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.
 No Catalogues
 .....

Food Minister Visits Mexico, Japan And Thailand

INDIA'S Food Minister, Mr. S. K. Patil, stated in Tokyo that he was confident his country could attain self-sufficiency in food by 1965.

Mr Patil was on a brief visit to Japan on his return home from the U.S.A. where he signed an agreement with the U.S.A. for the supply to India of 17 million tons of surplus foodgrains worth 1,300 million dollars. The Minister described this agreement as the "largest single deal since the Marshall Plan".

Indo-U.S. Agreement

Recalling that President Eisenhower himself signed the agreement, Mr Patil said that this gesture was in recognition of the spontaneous welcome President Eisenhower received in India during his visit there last year. It was also in recognition of the fact that democracy could not be strengthened unless the masses in India had a higher standard of living through food self-sufficiency, he said.

On his return journey, Mr Patil paid a brief visit to Canada and Mexico.

In Canada he said he found Canadian leaders very sympathetic to India. During talks they assured all help to promote Indian agriculture.

The Minister said that the Mexican President had invited him to visit Mexico again to study agricultural methods adopted there. The President had also invited Indian students to join Mexican Universities.

The main object of his visit to Japan, Mr Patil said, was to study Japanese methods of agriculture and the system of price support and bulk distribution of foodgrains by the Government.

Indian Records Now Cheaper!!

7/6 Each (Plus 3d Tax.)

AVAILABLE IN SINGLES OR SETS

Some Of Our Latest Hits :

DIL DEKE DEKHO, UJALA,	• NAAGMANI, USTAD, MAIN
MEHNDI, MISS INDIA, AGRA,	• NASHE-MEH-HOON, GHAR
ROAD, TALAQ, DO USTAD.	• SANSAR, AMAR DEVI,
	• MOTHER INDIA.

Special Offer : 1 Box of Gujrati Records Assorted, 20 in Box
 At a Give Away Price—30/- per Box.

ORDER NOW — FREE PACKING

C.O.D. Orders to include 7/6 deposit.

Only Obtainable At:

NATIONAL RECORD COMPANY,

2 Ajmeri Arcade (off 141a Grey St. & 50 Cathedral Road)
 P.O. Box 1574 DUBBAN Phone 67882

FIGHT AGAINST DISCRIMINATION IN EDUCATION PLANNED BY UNESCO

CONVENED by Unesco, a Special Committee of governmental experts representing forty-one countries (*) completed on 29 June the drawing up of a draft convention and a draft recommendation regarding the fight against discrimination in education.

The two drafts were adopted unanimously by the Committee meeting at Unesco House in Paris, after deliberations carried on since 13 June during which the observers of various international non-governmental organizations (*) also had the opportunity to express their points of view. The deliberations were carried through in a spirit of close co-operation.

The texts adopted by the Committee aim to put into legal form certain general principles which are set forth in the Universal Declaration of Human Rights, and in the Constitution of Unesco, which gives Unesco the task of instituting collaboration among the nations to assure for all universal respect for human rights and equality of educational opportunity. The drafts adopted will be submitted for the approval of the eleventh session of the Unesco General Conference, which will open in November at Paris.

The Committee used as the basis for its work draft texts prepared by the Unesco Secretariat after consultation with Member States of Unesco.

In its report, the Committee noted that this was the first time that Unesco had embarked on the drafting of instruments of such great scope, and that the completion of the task had only been possible because of work previously done in this field by the United Nations and Unesco.

Reflecting the fundamental principles proclaimed by the Unesco Constitution, the drafts are intended to eliminate and prevent discrimination, and to assure equality of opportunity and of treatment in the field of education.

Identical in their substance, the two instruments differ in legal effect, the Convention only being a legal instrument of binding character. Therefore, certain States, particularly those having a federal constitutional structure, will be able to fight against discrimination by conforming to the principles of the Recommendation, even if they cannot ratify the Convention.

South Africa is not a member of the United Nations Educational And Cultural Organisation (UNESCO) and was, therefore not represented at this Conference. Under the Smuts Government South Africa was a member but the Nationalist Government withdrew from Unesco because the spirit and the policy of Unesco were contrary to the ideology of "Apartheid." The four leading countries of the world China, Britain, Russia and the United States all attended the Conference.

DISCRIMINATION

Discrimination is defined in the two drafts as including "any distinction, exclusion, limitation or preference, which, being based on race, colour, sex, language, religion, political or other opinion, national or social origin, economic condition or birth, has the purpose of nullifying or impairing equality of treatment in education." This declaration is carried further through the listing of certain particular forms of discrimination. The drafts state that the establishment or the maintenance of certain educational systems or institutions (separate establishments for pupils of the two sexes or for linguistic or religious reasons, and private schools) does not constitute discrimination as long as certain conditions, which are listed precisely in the documents, are complied with.

By the terms of the draft Convention the States that are parties to it agree, on the one hand, to take certain immediate steps to eliminate and prevent all discrimination in education, and, on the other hand, to formulate, develop and apply a national policy aiming at the promotion of equality of opportunity and of treatment. Finally, the States undertake to take all the necessary measure to assure the application of a number of main principles defined in the draft.

The States are also to give the closest attention to any further recommendations that the Unesco General Conference may adopt to define measures to be taken to combat various aspects of discrimination. The two drafts adopted by the Committee are therefore regarded as only a first stage in the elaboration of Unesco's programme in this field.

Control of the execution of the instruments will be assured by the study of periodical reports that the States are required to supply, in the application of the provisions of the Unesco

Constitution, on their compliance with the conventions and recommendations adopted by the General Conference. The States that become parties to the Convention will not be permitted to qualify their ratification or acceptance with any reservations. Any dispute concerning the interpretation or application of the Convention will, at the request of one or the other of the parties concerned, be brought before the Court of International Justice, at least if the parties do not agree upon any other means of settlement.

The president of the Committee was H. E. Mr. Charles Daoud Ammoun (Lebanon). Messrs. L. V. J. Roy (Canada) and M. S. Dobosiewicz (Poland) were elected vice-presidents. Mr. Pierre Juvigny (France) was the rapporteur of the Committee, The Legal Adviser of Unesco, Mr. H. Saba, represented the Director-General.

(*) Argentina, Australia, Austria, Belgium, Bulgaria, Cambodia, Canada, Ceylon, Chile, China, Costa Rica, Cuba, Czechoslovakia, Denmark, Ecuador, France, Federal Republic of Germany, Honduras, Hungary, India, Israel, Italy, Laos, Lebanon, Liberia, Monaco, Morocco, Netherlands, the Philippines, Poland, Byelorussian Soviet Socialist Republic, Ukrainian

Soviet Socialist Republic, Spain, Sudan, Tunisia, United Arab Republic, Union of Soviet Socialist Republics, United Kingdom, United States of America, Venezuela and Viet-Nam.

(*) The International Alliance for Women; The International Federation of Christian Trade Unions; World Confederation of Organizations of the Teaching Profession; World Jewish Congress; International Council of Women; International Federation of University Women; World Federation of United Nations Associations; Catholic International Education Office; Pax Romana; International Union for the Liberty of Education; and the World Union of Catholic Women's Organizations.

WATER SUPPLY IN GUJARAT

("Indian Opinion" India Service)

THE Government of Gujarat has pressed into service all available irrigation facilities to ward off the threat of drought in certain parts of the State. The Tapi left-wing canal and its branches have been irrigating parched areas in the past week. In other places, local authorities are meeting the demand for water. Water has been supplied from Meshwa anicut and the Hathmati canal system in the past few days after consulting the Irrigation Advisory Committee. Supplies are being drawn from the Fatewadi and Mabi canals. Tube-well operators in Dehgam, Kadi, Kalol, Vijapur Patan and other central Gujarat areas have been instructed to supply water to cultivators.

WELCOME NEWS TO OUR MANY FRIENDS

LATEST SHIPMENTS OF GENUINE FIRST CLASS INDIA MADE GOODS AT WHOLESALE PRICES

AGARBATTIS:—

Three Roses 3 tola thin sticks tin packing	— — —	36/- per Doz.
" 6 " " " " " " " " " " " " " " " " " "	— — —	72/- " "
Gateway of India 6 tola tin packing	— — —	85/- " "
Sugandh Rani 1 tola, ...	... 3/6 Doz.,	1 tola 7/6 " "
Steamer Brand 444 3/6 Doz. ... Pakistani Made	... 4/9	" "
Vasanti 2 tola flat box packing bottle of Attar in every pack	... 15/-	" "

CAROM BOARDS:—

Highly Polished Well Constructed Complete Sets.
"A" Quality £5-0-0. "B" Quality Indian Teak £6-15-9
WITH FREE RULES ON HOW TO PLAY.

A. K. HOOSEN & SONS,
(HOOSEN'S BUILDING)
116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

LIQUOR IS A MAJOR ROAD SAFETY HAZARD

OF the many factors in the promotion of road safety, drink is established as a major one, but it is surprisingly seldom mentioned in public statements covering panaceas for the pestilential disease which last year resulted in the Union in 2,842 deaths, 35,831 injured and 108,319 accidents according to a statement issued by the S. A. Temperance Alliance. In the past 25 years, 30,000 have died on the Union's roads, and a few weeks ago the Director of the S. A. Road Safety Council included liquor in the six main causes of fatal accidents: (For some years past the U.S.A. Road Safety Council has attributed from 30 to 40 per cent of all road accidents to liquor.)

Among the wide variety of remedies recently proposed in the South African press are: "safety belts, "elimination of dangerous, reckless or drunken driver", press-button tests, driving clinics, reflective triangles, car starts for sober only, vision screening, cognisance of the drunken pedestrian, etc. But the tragedy continues unabated, and the recent Assembly debate on the second reading of the S.A. Road Safety Bill, covering 80 columns of Hansard, evoked from a parliamentary reporter the observation: "More and more the subjects on which politicians choose to prattle for endless hours become more and more remote from the topics which absorb the man in the street."

The contributions being made overseas to the topic of road safety are becoming increasingly remote to the Union's consideration of so vitally important a subject; the Temperance Alliance has placed at the disposal of the new Council its considerable files from other countries (its application for re-appointment to the Council has been "under consideration" for some months). A few weeks ago, for instance, we submitted for information, copy of a brochure issued by the Queensland Deputy Premier and Minister for Labour and Industry making an impassioned appeal to the "drinking driver."

Why has so little been heard in South Africa of the Drew Report? This report, sponsored by the British Government, publication of which has been delayed for five years, establishes beyond all controversy that a high proportion of individ-

uals show a measurable impairment of performance after drinking amounts of alcohol too small to produce even those clinical signs of intoxication apparent to trained observers. Under the title of "Medical Research Council Memorandum No. 38," copies are obtainable from H.M. Stationery Office at 7/6. The Report also emphasises the accuracy of the *Breathalyzer*, of which a Government spokesman recently said: "The apparatus is simple, quick to use, and apparently accurate. Its potential usefulness as an indication of the proportion of alcohol in the bloodstream is being further investigated"

It is sincerely to be hoped that our re-constituted Road Safety Council will give serious consideration to the potentialities of the *Breathalyzer*, brief references to which have recently appeared in the South African press, and the value of which was emphasised by Dr. H. P. Junod in his paper read to the recent Sobriety Campaign Conference as follows:

"In a number of civilized countries the *Breathalyzer* is now used by the police and accepted by the courts as a reliable witness. This Conference should press for the acceptance of the *Breathalyzer* as evidence in trials. When this instrument indicates a breath content of

alcohol superior to 1 per cent: the policeman, on insist on a sampling of blood, and the two methods applied together, are considered as quite reliable. In Geneva both the *Breathalyzer* and a simple method to test blood on 4 or 5 drops, from the tip of a finger are combined and accepted by the law as sufficient proof."

The sum total of the mass of incontrovertible evidence available in respect of drink as a major road safety factor is adequately embodied in the increasingly approved slogan: "When you drive, don't drink; when you drink, don't drive."

DEISEL ENGINE EXPORTS

("Indian Opinion" India Service)

Exports of Indian diesel engines have been progressively increasing in recent years. They rose from 636 numbers valued at Rs. 900,000 (£67,500) in 1957 to 987 numbers valued at Rs. 1.3 million (£97,500). During the first four months of 1960, the value of exports was Rs. 493,000 (£36,975).

Some of the principal countries importing Indian diesel engines are Iran, Burma, Thailand, the U.K., Iraq and Cyprus.

KARACHI BID TO DRIVE OUT HINDUS

("Indian Opinion" India Service)

A CONCERTED drive to dispossess the remaining Hindus in East Pakistan of their residential property and industrial undertakings has been in operation for some months. The External Affairs Ministry is understood to be collecting facts and figures with a view to making a formal representation to Karachi.

The campaign appears to be a part of a two-pronged assault, the second attack being, ironically enough, against India's alleged ill-treatment of her own minorities. A series of notes have poured into the External Affairs Ministry detailing, with much exaggeration, stray incidents like the throwing of coloured water on Muslims during Holi.

The object obviously is to prepare a dossier on India's "misdeeds" with which to counter any protests that may be made over the happenings in East Pakistan. Apart from other things, these acts completely belie the protestations of President Ayub Khan and other Pakistani leaders of friendship for India and their anxiety to promote closer relations between the two countries.

CO-OPERATIVES IN RAJASTHAN

RAJASTHAN proposes to bring all villages and 50 per cent of the rural population within the co-operative fold during the third Five-Year Plan, according to the report of the Working Group on Co-operation.

This is proposed to be achieved by organization of 8,000 new services co-operatives with an average membership of 150, thus covering 1.2 million of rural families.

The rural population in 1951 was 13 million or 26 million families and the increase in 1961 is estimated at 400,000 families, raising the total number of rural families to 3 million at the beginning of the Third Plan.

Credit requirements, short, medium and long-term for 2.4 million families at the end of the Third Plan is estimated at Rs. 420 million (£31.5m.) Service co-operatives will get a subsidy spread over a period of five years.

The report says that the broad objective of the Third Plan is to bring the entire rural population within the co-operative fold.

Phone 835-6786

P. O. Box 1549,

MASTER BROS.

(PTY) LTD.

WHOLESALE MERCHANTS & DIRECT IMPORTERS

HOUSE FOR KEEN CASH PRICES

83 West Street, JOHANNESBURG.

Cable & Tel. Add. HARGVAN.

Phone 29368

P. Hargovan & Co.
(Pty.) Ltd.

Earthenware Pickle Jars 3 Gallons 12/6 each F.O.R. Durban

Fresh First Grade Green Ginger 1/2 per lb. "

Fresh First Grade Garlic 2/- " "

Cash with order only.

P. O. BOX 1250.

155/7 Warwick Avenue

DURBAN.

Agricultural Resources Of Two New States

STUDY of agricultural statistics relating to the newly-formed states of Gujerat and Maharashtra reveals that while Maharashtra has a relatively larger share of foodgrains, Gujerat is in a more favourable position in the production of commercial crops.

Maharashtra's share of total foodgrains production is 72.6 per cent, Gujerat, on the other hand, claims 64.3 per cent of groundnut and 52.5 per cent of cotton—the two most important commercial crops of the former Bombay State. In production of castor, rape-seed and mustard the share of Gujerat is as high as 93.3 per cent and 95.5 per cent respectively.

Among cash crops, Maharashtra has a relatively large share of sugarcane, potatoes, chillies and mesta while Gujerat gets more of total oilseeds.

The geographical area of the former Bombay State is shared by the two states of Maharashtra and Gujerat in the proportion of 62.1 and 37.9 per cent respectively.

The forests are largely concentrated in Maharashtra whereas Gujerat has more than double the area under category "not available for cultivation" as compared with Maharashtra.

In the matter of livestock, Gujerat has a larger share of buffaloes, sheep, horses and ponies, mules, donkeys and camels, Maharashtra, however, is in a more favourable position as regards cattle, especially cows.

Oil Survey In Gulf Of Cambay

The Oil and Natural Gas Commission has decided to go ahead with its programme of submarine drilling operations in the shallow waters of the gulf of Cambay. As a first step, a geomagnetic survey of the Gulf will be undertaken to locate the main current of oil, which is believed to run from Kutch to Cambay and stretch deep into the Gulf waters at least up to three miles off the Cambay coast. A Russian submarine drilling expert, who is now in Cambay, held consultations with the Commission's experts in this connection. It is understood that a team of six Russian experts, who had earlier undertaken a similar work in the Caspian Sea, will shortly arrive in India with special marine equipment for a geomagnetic survey of the Gulf of Cambay.

Low-Cost Radios By India

A PROGRAMME for the manufacture of low-cost radio sets priced at Rs. 125 (£9 7s. 6d) capable of receiving medium and short-wave stations, was drawn up at a meeting of prominent radio manufacturers convened in New Delhi by the Ministries of Commerce and Industry and Information and Broadcasting.

Mr Manubhai Shah, Minister of Industry, presided over the meeting.

It is expected that about 50,000 to 60,000 cheap radio sets would be manufactured by the end of next year. All leading manufacturers have agreed to devote 25 to 30 per cent of their production for the manufacture of these sets. Manufacturers will be given assistance by way of import of additional components; for implementing the programme.

The project for manufacture of low-cost radios coincides with the expansion programme of All India Radio to cover the entire population by its medium wave transmission.

National Petroleum Institute

A National Petroleum Institute is to be set up in Dehra Dun. This was stated by the Minister for Mines and Oil, Mr Malaviya, in Dehra Dun.

He said that the recent oil finds had raised great hopes for the future of the industry. It was proposed to extend the search for oil to South India also. Mr. Malaviya also added that the programme of oil exploration would be accelerated during the third Five-Year Plan so that oil imports were largely eliminated. This would save a minimum of Rs 700-800 million (£52.5m—£69m.) worth of foreign exchange.

Japan To Build Ship For India

A leading Japanese shipbuilding firm will build a 10,020-dead-weight ton freighter at an approximate cost of three million dollars for the Indian "Scindia Steam Navigation Co." The ship will be the second freighter to be built in Japan under the Japan-India credit trade agreement. The first cargo ship 'Jal Krishna' was built by the firm and delivered to the Scindia's on June 17.

MULSIMS AND COW PROTECTION

Continued from page 242)

the cost and you will automatically save the cow.' (*Young India* 4-8-'20.)

[The following occurs in Gandhiji's historical essay, 'Hindu-Muslim Tension, Its Cause and Cure,' written long after the Khilafat had ceased to be a live issue:]

Hindus and Mussulmans prate about no compulsion in religion. What is it but compulsion, if Hindus will kill a Mussulman for saving a cow? It is like wanting to convert a Mussulman by force...

Though I regard cow protection as the central fact of Hinduism, central because it is common to classes as well as masses, I have never been able to understand the antipathy towards the Mussulmans on that score. We say nothing about the slaughter that daily takes place on behalf of Englishmen. Our anger becomes red-hot when a Mussulman slaughters a cow. All the riots that have taken place in the name of the cow have been an insane waste of effort. They have not saved a single cow, but they have on the contrary stiffened the backs of the Mussulmans and resulted in more slaughter...The Hindus commit no sin, if they cannot prevent cow slaughter at the hands of Mussulmans, and they do sin grievously when in order to save the cow they quarrel with the Mussulmans. (*Young India*, 29-5-'24.)

[On the subject of legislation,

Gandhiji said:]

Even a Hindu State may not prohibit cow slaughter for purposes considered to be religious by any of its subjects, without the consent of the intelligent majority of such subjects, so long as such slaughter is conducted in private and without any intention of provoking or giving offence to Hindus...But in my opinion the economic side of the cow question, if it is properly handled, automatically provides for the delicate religious side. Cow slaughter should be and can be made economically impossible, whereas unfortunately of all places in the world it is the sacred animal for the Hindus which has become the cheapest for slaughter. (*Young India*, 7-7-'27.)

I know what would spare the Hindus' feelings in the matter of the cow. It is nothing short of complete voluntary stoppage of cow slaughter by Mussulmans, whether for sacrifice or for food. The Hindu Dharma will not be satisfied if some tyrant secured by force of arms immunity of the cow from the slaughter. (*Young India*, 1-1-'28)

—*Harijan*, 22-1-'38.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barklys Arcade, 38 Market Street, Cor. Diagonal & Market Sts. Johannesburg. Phone 33-1654

BOOKS FOR SALE

Ramanama—M. K. Gandhi	2	6
Basic Education—M. K. Gandhi	2	6
Bapu's Letters to Mira (1924-48)	10	6
For Pacifists—M. K. Gandhi	2	6
The Educational Philosophy of Mahatma Gandhi		
—M. S. Patel	8	6
Drink, Drugs and Gambling		
—M. K. Gandhi	5	6
To the Students—M. K. Gandhi	8	6
The Gospel of Selfless Action or		
The Gita According to Gandhiji		
(Translation of the Original in Gujarati with an additional introduction and commentary)		
—Mahadev Desai	8	6

Obtainable From :

Indian Opinion,
P. Bag, Durban, Natal.

fifty years ago...

July 1910

TRANSSVAAL INDIAN QUESTION IN THE HOUSE OF LORDS

(From "The Indian Opinion" August 6th, 1910)

THE following appears under the feature headed, "From The Editor's Chair":

Lord Amphill, who has rendered signal services to the cause of the British Indians in South Africa and, thereby, we venture to think, to the Empire, has again raised the question in the House of Lords. Reuter's cable gives only a summary of Earl Beauchamp's reply to Lord Amphill's query. And, if the summary gives a correct version, it shows that the policy of the Transvaal Government of misleading the Imperial Government continues unabated. In reply to Lord Amphill's protest against the deportations to India, Earl Beauchamp is reported to have said that "every opportunity would be afforded British Indians to prove domicile in South Africa, but that many absolutely refuse to give information." The fact is that, in most cases, the authorities themselves knew the domicile of the parties concerned, and that, save in one or two cases, they all emphatically declared their domicile. It was not possible for them to do more. The authorities, however, insisted on production of domicile certificates which many did not possess. It is a well-known fact that possession of such a certificate is not a legal necessity. Some Indians take them out as a measure of protection. The authorities knew the case of young Manikum Pillay. He was a student in Natal; he could enter the Colony by reason of his education; his father is well-known to the Asiatic Department; yet the young man was sent away to India. Young Pillay, we understand, gave all the information but it was of no avail. The fact that young Pillay and other Indians were deported and, on their return from India, could enter Natal; and the further fact they are now serving imprisonment in Diephloof, eloquently demonstrates, as no argument by us could, that the Imperial Government has been hoodwinked by the Transvaal Government. Then again, Earl Beauchamp is reported to have said that

the Union Government could not agree to "unrestricted immigration." Indians in the Transvaal have repeatedly declared that they do not want unrestricted immigration. Passive Resistance has not been undertaken to bring about any such result. Indeed, they know that, if they fought for unrestricted immigration, they would forfeit the generous support given to them by Lord Amphill and other distinguished statesmen. They have received universal sympathy and support outside South Africa only because they have shown that their demands are reasonable, moderate and such that they cannot but be satisfied in the end. So far as immigration is concerned, all that they ask for is that there shall not be in law any distinction based on race or colour; that there shall not be an insult offered to Indians as a race, as the present legislation does.

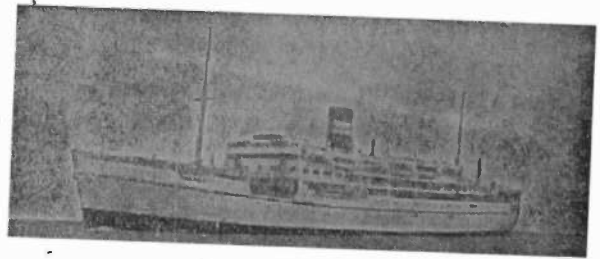
MEETING OF SYMPATHISERS IN LONDON

Reuter cables from London on the 3rd instant that a public meeting was held there that afternoon to protest against the treatment of Indians domiciled in the Transvaal, especially against the deportations via Mozambique.

The meeting passed a series of resolutions appealing to Earl Crewe for protection, and reminding him of his and Col. Seeley's statements that Indians domiciled in the Transvaal should be fairly and honourably treated.

A resolution was also passed urging Lord Morley to prevent further emigration of indentured labourers to South Africa until redress has been secured. Sir Mancherjee Bhownagree, who presided, pointed out that the pledges of the Imperial Government had been violated by the action of the Transvaal. He read letters from Mr. Meer Ali, who deplored the effect of the situation on British India rule in India, and from Sir Chas. Bruce, who wrote that the honour and dignity of one-sixth of the human race were involved there. There were numerous speakers, including Mr. Bepindchandra Pal.

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S.S. Karanja due 28th August. Sall on 3rd Sept

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

First Class	single	without	food	£92-0-0
Second "	"	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	"	£31-10-0
Ordinary				Special
Non-Vegetarian	£5-5-0			£10-18-0
Vegetarian	£4-17-0			£10-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons
(Pty.,) Ltd.

390 Pine Street,

Durban.

Telephone 20432,

Tel. Add. "KARAIAT."

Special Offer: India-Made Agarbattis

(SHIPMENT JUST ARRIVED)

WHOLESALE TRADE PRICES

THREE ROSES, 3 tolas	...	...	...	37/6 Doz
(Available in Thin/Thick Sticks)				
GATEWAY OF INDIA 3 Tolas	...	...	...	45/- "
" " " 6 "	...	...	...	90/- "
OHANELI 2 "	...	...	...	18/- "
" 1 "	...	...	...	9/- "
SUGANDH RANI 5 "	...	...	...	33/- "
" " 2 1/2 "	...	...	...	18/- "
" " 1 "	...	...	...	8/- "
" " 1/2 "	...	...	...	4/- "
LATAMANGESHKAR 1/2 "	...	...	...	4/- "
OHANDAN DHOOP 3/-	Box of 16 Sticks.			

CASH WITH ORDER — PRICES F.O.R. DURBAN

We have also received Genuine Basmati Rice 1/- per lb.
(Minimum Order 100lb)

We are Stockists of all kinds of Indian Dholls, Spices and Condiments, Betelnuts, Almonds, Tamarind, Whole Coconuts and All kinds of Imported Rice.

SPECIAL PRICES TO THE TRADE

Please write for our price list:

K. HARIBHAI & SONS
(PTY.) LTD.

Direct Importers: Wholesale & Retail Merchants

81 Victoria Street,—P.O. Box 2156—Durban.

Telegraphic Add.: "BHAISONS"

ઈન્ડિયન

ઓપિનિયન

મહાત્મા ગાંધીજીના હસ્તે સને ૧૯૦૩માં સ્થપાયું.

ભૂતપૂર્વ તંત્રી સ્વ. મણીલાલ ગાંધી

પુસ્તક ૫૮ સુ—અંક ૩૨

તા. ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ પે. ૪

*

ધર્મ અને તપ, જોમ અને
પરમ તથા જીવનનો મુખ્ય આધાર
માત્ર સમ જ છે. સત્ય ધર્મ
છે. સત્યને મરતક નમાવી તાર-
વાર પ્રથમ કરો.
—શિવાનંદ.

કેટોમેનોર હિંદીઓનું છે

મીનીસોટા ઝોન ઇન્ડિયન મી. નોડી જે ડિંદીઓના જીવન-મરણનો સવાલની દોરી-સંચાર કરે છે, તે આખરે જોડ્યાં કે કેટોમેનોર 'ગોરો' વિસ્તાર થશે. ડરખનમાં જે વખતથી ડિંદીઓ આખા ત્યારથીજ સ્વતંત્ર વસાહતી આ આખેજેજે કેટોમેનોરમાં જઈ રહ્યા હતાં, એ ખતાવે છે કે કેટોમેનોર ડિંદીઓનું છે.

કેટોમેનોરમાં એવું ક'ષ્ટ નથી કે જેનાથી એ વિસ્તારને 'ગોરો' કહી શકાય, પરંતુ ગ્રૂપ જેરીયા બેરોડે ડરખન સીડી કાઉન્સિલની મુળ બલામણુને ધ્યાનમાં લઈ કેટોમેનોરને 'ગોરો' વિસ્તાર બહાર કઢ્યો છે. આ વિસ્તારમાં હજારો ડિંદીઓ છે, /૭૦તાં પછુ મુળમાં સીડી કાઉન્સિલે આ વિસ્તારને 'ગોરો' બનાવવા માટે બલામણુ કરી હતી. સરકારે અને ગ્રૂપ જેરીયા બેરોડે એના ઉપર સહી સિકકો કરી સીડી કાઉન્સિલની આ મુળ બલામણુ સ્વીકારી છે, આ પગલું ન્યાયી નથી.

ડરખનના ડિંદીઓ પાસે ધણી જોડાઈ જીમીન છે. તેઓ દરેક બાબતથી શુભજાણ રહ્યાં છે. ડરખનના વિસ્તાર

ને ડિંદીઓના જીવન-મરણનો સવાલની જોડ્યાં કે કેટોમેનોર 'ગોરો' વિસ્તાર આખા ત્યારથીજ સ્વતંત્ર વસાહતી હતાં, એ ખતાવે છે કે કેટોમેનોર ડિંદીઓના જીમીન મળી શકતી નથી અને ન્યાં પરંપરાથી રહેતાં આખ્યાં છે લાંચી તેઓને ખસેડવામાં આવે છે. કેટોમેનોર વિસ્તારના ગરીબ, મધ્યમ વર્ગ અને અપ્રવિશ્ય મજુર વર્ગના લોકોનું એ તે છે. થોડાંક દુકાનદારો છે, આ લોકોએ મહેનત મજુરી કરી આ જગ્યાએ દુકાનો અને રહેવા ધરો બાંધ્યાં અને હવે ખસવાનો વારો આવ્યો, તે એ કેટલા દુઃખદ બનાવ છે! ગોરાઓ તે અને ત્યાં જીમીન લઈ શકે, પરંતુ આ ગરીબ ડિંદીઓનું શું?

ગોરાઓ હિંદી માલિકીની જીમીન લેવા આતુર નથી. તેઓને એની જરૂરત નથી, પરંતુ આ વિસ્તારને

ગોરા રહેશે, તે તે ડિંદીઓને જીવન-મરણની કમાણ ઉપર રમેલા ધરો અને જીમીનો છોડી ચાલ્યાં જવું પડશે. ન્યાયી બનાવ માટેના મી નોડીના નકારના પરિણામ રૂપે આ પરિસ્થિતિ ઉભી થવાની. ડો. ડેલિસે જે ખાતરી આપી તે આજની પરિસ્થિતિ ભેતાં અસંભવ લાગે છે. એક ચુરત ખીસતી, ડિંદીઓ ઉપર આવા અસંભવ દુઃખો લાદે એ અત્યર્થજનક છે. ગ્રૂપ જેરીયા ધારાની અંદર ન્યાય જેવું ક'ષ્ટજ નથી. એ ધારાને મૂખ્ય હેતુ છે ડિંદીઓને આર્થિક રીતે શુભજાણી મારવાનો, અને જોય છે જીમીન વગર ના બનાવી, ગોરાઓના ગુલામ બનાવવાનો. ડિંદી પ્રજાએ આજની પરિસ્થિતિ ઉપર ખુબ ધ્યાન આપી વિચારણા કરવી રહી, કે હવે ક'ષ્ટ કરવા માટે આ સમય પાક્ય છે કે નહિ.

યુરોપીયનોને ન્યાં સુધી ઠામી પ્રતિ-નિધિત નહિ મળે ન્યાં સુધી જીમીનના માલકી હકકની ઠામ ગેર-ટી અશક્ય છે. મતદાન માટે જે પદ્ધતિ સુચવાય છે તે ખોટી છે. બ્રિટીશ પ્રજાલીની વિરુદ્ધ છે. બ્રિટીશ ખેડૂતોની ખેતીવાડી માટે ક'ષ્ટ કરવામાં આવ્યું નથી.

આ મીટીંગમાં ૪૦ સભ્યો હતા. એ મીટીંગે દરાવ કરી જણાવ્યું છે કે યુરોપીયનોની રાય છે બેકો માટે સીધી ઠામી ધોરણે ચૂંટણી થવી જોઈએ; બ્રિટીશ સરકાર અહીં દબુમતીઓને અન્યાય કરી રહેલ છે તે અક્સોસની બીના છે.

ગોરા લોકોએ સભ્યોની સંરચામાંથી રાજીનામું આપવાના મેમ્બર ડેના પમલા ને મીટીંગે વધાવી લીધું હતું.

મેમ્બર ડેએ અત્રે જણાવ્યું હતું કે અમે ઠામી બેકો માગીએ છીએ તે સ્પષ્ટ કરવા મેં ને મારા સાથીઓએ ઉપરાંકત સંરચામાંથી રાજીનામું આપેલ છે.

મેમ્બરોમાં કાહુની શાખા

કેનીયા આફ્રિકન ડેમોક્રેટીક યુનીયન કાહુની મેમ્બરોમાં શાખા ખોલતાં કાહુનના આફ્રિકન લોકો સભ્ય અને તંદુરસ્તી ખાતાના પ્રધાન મી. મુઈમીએ જણાવ્યું હતું કે કેનીયાના આફ્રિકનોએ લોકશાહીને રસ્તે આઝાદી મેળવવાનો નિશ્ચય કર્યો છે.

કાહુના મંત્રી મી. કીને નવી રાજ-દારી પાર્ટી—કાહુના ઉદેશ સમજાવતાં કહ્યું હતું કે કાહુની આ રાજદારી સંરચા આફ્રિકન લોકો સભ્યો તેમ આફ્રિકન સંરચાઓના સહકારથી ઉભી થયેલ છે. કાહુ એ આફ્રિકન સંરચા છે ન્યારે કાહુ એ જાતિવાદી સંરચા છે. તે આફ્રિકનો ઉપર વર્ચસ્વ બનાવવા માગે છે જે આફ્રિકનો કબુલ કરશે નહિ. કાહુ અદનામાં અદના આફ્રિકન ની અભિલાષા સમજી શકે છે. કાહુને ઉદેશ કેનીયામાં સાચી લોકશાહી સરકાર લાવવાનો છે.

આફ્રિકનો પોતાના દેશનું શાસન ચલાવવા માંગે છે

કેનીયા આફ્રિકન ડેમોક્રેટીક યુનીયન-કાહુના પ્રમુખ મી. મુલીરોએ જણાવ્યું છે કે અમારા પક્ષને બ્લન્ડલના ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપની નીતિ સાથે ક'ષ્ટ લેવા દેવા નથી.

ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપ એક લોકશાહી સંરચા છે એવું મી. બ્લન્ડલે તાજેતર માં લંડનમાં જે નિવેદન કર્યું હતું તેને રદીએ આપતાં મી. મુલીરોએ જણાવ્યું કે બ્લન્ડલના એ પક્ષની નીતિ કેનીયાની આઝાદી માટે આસ્તે આસ્તે પ્રવાસ કરવા અને એ રીતે લેન્ડેસ્ટર બંધારણને અમલીમાં લાવવાનો સમય આપવો. ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપની આ ખાસ ઉમીદ છે. ન્યારે 'કાહુ પાર્ટી લેન્ડેસ્ટર બંધારણને આગેકદમના એક પગલા તરીકે સ્વીકારે છે, પછુ તે સામે તે કેનીયાની તાત્કાલીક આઝાદી માગે છે.

ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપ મીથ જાતિ સરકાર માં માને છે ન્યારે અમે આફ્રિકનો

તે સખ્ત રીતે નાપસંદ કરીએ છીએ. જે લોકો કેનીયાની આઝાદી વિલંબમાં નાંખવા મામતા હોય-અને કેનીયા આસ્તે આસ્તે આઝાદ થાય એમ ઇચ્છતા હોય તેમને અમે લોકશાહીના પ્રતિનિધિ માનતા જ નથી.

આફ્રિકન નેવુલ સ્વીકારશે

મી. મુલીરોએ આગળ વધતાં જણાવ્યું હતું કે જે લોકો કેનીયાને પોતાનું વતન સમજે છે તેમણે રાજદારીમાંથી ખસી જઈ તે આફ્રિકનોને માટે છોડી દેવું જોઈએ. મી. બ્લન્ડલે હવે ગોરા ઓને કહેવું જોઈએ કે ગોરાઓએ યધો બપ છોડીને આફ્રિકન નેવુલ સ્વીકારવું જોઈએ.

કાહુના એક અન્ય આફ્રિકન મેમ્બરી મી. ડોવેટ યુરોપીયનોને સલાહ આપતાં જણાવ્યું કે તેમણે હવે નેતા તરીકે ખસી જઈ આફ્રિકન નેતાગીરીને અપનાવવી જોઈએ. અને તેથી હવે ન્યુ કેનીયા ગ્રૂપ, ઇન્ડિયન એસોસિએશન,

કેનીયા યુનાઇટેડ ફ્રન્ટ, ડેમોક્રેટીકન પાર્ટી વગેરે વગેરે રાજદારી સંરચાઓ અને પક્ષો સમેટી લેવા જોઈએ. આફ્રિકનો હવે પોતાના દેશનું શાસન ચલાવવા માગે છે, અને પદારથી આવી વસેલાઓએ આમાં જાતની દાખલ કે દરખાનગીરી કરવી જોઈએ નહિ.

મી. કાહુ એક મોટી રાજદારી સભા બરવાની જાહેરાત કરે છે. જેમાં ૨૦ હજારની મેમ્બરી હાજર રહે જેની તે વધી રાખે છે. આ સભામાં મેક્સ ટોવેટ, મુલીરો, ઇયુબી, ન્યાલા ઉપરાંત અન્ય પાંચ આફ્રિકન લોકો ધારાસભ્યો પ્રવચન કરનાર છે.

આરે ગોરી યુનાઇટેડ પાર્ટી કહે છે કે-

નેવાસા ખાતે યુનાઇટેડ પાર્ટીની મીટીંગમાં ખોલતાં એ પાર્ટીના એક મેમ્બરી મેમ્બર ડેએ જણાવ્યું હતું કે

અહિંસાપાલન કરનારે નશ બનવું ધણું જરૂરી છે. અહિંસા એ શરવીર અને શક્તિશાળી મનુષ્યનું લક્ષણ છે. નૈતિક દષ્ટિએ નિષેળ તથા કાષ્ટ મનુષ્ય માટે તે દોષજ છે.

—શિવાનંદ.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૫ ઓગસ્ટ, ૧૯૬૦.

બહિષ્કારથી થતાં પ્રત્યાઘાતો

ગોરી દક્ષિણ આફ્રિકાની લીબરલ પાર્ટી સિવાયના દરેક પાર્ટીએ એક થઈ મલાયા અને ધાનાના બહિષ્કારના પ્રત્યાઘાત રૂપે વિરોધ કર્યો છે. નેશનાલીસ્ટ પાર્ટી, યુનાઇટેડ પાર્ટી અને પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટીએ પણ એક થઈ આ બહિષ્કારનો વિરોધ કર્યો છે— અને કારણમાં અધા જણાવ્યું છે કે જેને સહાયરૂપ થવા માટે આ બહિષ્કારો થાય છે તેજ લોકો વધુ દુઃખી થશે. અમે પણ સંશય વિના બહીએ છીએ કે આ બહિષ્કારથી ગોરાઓ કરતાં બીન-ગોરાઓ વધુ દુઃખી થશે, પરંતુ આ બહિષ્કાર સિવાય પણ બીન-ગોરાઓ તો દુઃખી થઈ રહ્યાં છે. બીન-ગોરાઓને પોતાની મજૂરીમાંથી સરકારની અનામત-મજૂરીનો કાયદો હટાડેલી મૂકે છે, અને પોતાના ઘરોમાંથી વૃષ્ટિ ઝેરીયાનો ધારો હટાડેલી મૂકે છે. આ બહિષ્કારના પરિણામે જ્યારે કેટલાયે માનવો મજૂરી શુભાની બેઠા છે ત્યારે કઈ કેટલા તો સરકારની અનામત-મજૂરીના ગાંડા ઘેલા કાયદાથી પણ નોકરી શુભાની બેઠા છે. અમારી પાસે એની સંખ્યા નથી, પરંતુ અમને ખાતરી છે કે એ સંખ્યા ત્રણ આંકડા સુધી પહોંચશે. હવે કઈ કેટલા આ બહિષ્કારથી નોકરી શુભાની બેસશે, જ્યારે હબરો ને વૃષ્ટિ ઝેરીયાના ઠંઠરાથી પોતાના ઘરો છોડી ચાલ્યા જવું પડશે. આ બેતાં બીન-ગોરાઓને વધુ નુકશાન થશે એવો અંદાજ ઉઠાવવો, શું એ નરી મૂખતા નથી ?

પરંતુ ખરી રીતે બેતાં આ હકીકતમાં વધુ સત્ય સમાયું છે. રાષ્ટ્રીય આવકમાંથી બીન-ગોરાઓને શું મળે છે ? સરકાર જ્યારે એવી બડાઈ મારે છે કે (પોતાના વાર્ષિક અહેવાલમાં) જે ગોરાને કામ કરવું હોય તેને કામ વગર રહેવાની જરૂરત નથી, ત્યારે લાખો બીન ગોરાઓ ભૂખમરાથી જીવન વિતાવે છે. જમીનના કેટલા ટકા બીન-ગોરાઓ પાસે છે ? શું એ સત્ય હકીકત નથી કે ભરતી ના ૮૦ ટકાનો ભાગ બીન-ગોરાઓનો છે અને તેમની પાસે કેવળ ૨૦ ટકા જ જમીન છે ? અને જે જમીન તેમની પાસે છે તેની હાલત કેવી છે ? દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી સરકાર બહુનામ થાય એવા ઘણાં પગલાં દક્ષિણ આફ્રિકાની ગોરી સરકારે લયાં છે. હાલમાં જે દુઃખ પડે છે તેનાથી વધુ દુઃખ બહિષ્કારથી પડશે એ અસંભવિત છે. ચોખ્ખી ભાષામાં કહીએ તો તેઓ ભૂખમરાની સ્થિતિમાં પડ્યાં છે એટલે જરા વધારે દુઃખથી તેઓને કંઈ વધુ નુકશાન થવાનું નથી. બહિષ્કારનો વિરોધ કરતાં કરતાં અચાનક નેશનાલીસ્ટ અને યુનાઇટેડ પાર્ટી બીન-ગોરાઓની સલામતીની પ્રીકરમાં પડ્યાં એ શું બહિષ્કારથી ગોરાઓને જે નુકશાન થશે એના ઉપર ઠાંક પીછોડા કરવા માટે તો નથી કરતી ને ? ‘કાઈ કાઈ રહે-ડ’ છાપાએ જે રીતે કહ્યું કે આ બહિષ્કારથી ગોરાઓનો જીવન-નિર્વાહનો કમ બહલાશે, તેવું જ થશે. આથી જ આ વિરોધો થઈ રહ્યાં છે.

જો આ બહિષ્કારથી બીન-ગોરાઓને નુકશાન થવાનું હોય તો તેઓએ એટલું સમજવું જોઈએ કે ‘કોઈ પણ દેશે દુઃખ વગર સ્વાતંત્ર્ય પ્રાપ્ત કર્યું નથી. સૂઈ નીચેના કોઈ પણ દેશે અને પ્રભુએ દુઃખ વગર યોગ્ય જગ્યા પ્રાપ્ત કર્યું નથી. આ છાપા ના સંસ્થાપક પૂ. મહાત્મા ગાંધીજીએ પણ આ દેશમાં અને ભારત માં સ્વાતંત્ર્ય અને ન્યાય માટે લડતાં ઘણું જ દુઃખ લોગવ્યું હતું. દક્ષિણ આફ્રિકાના બીન-ગોરાઓએ પણ જો સ્વાતંત્ર્ય થવું હોય તો, દુઃખ લોગવતાં શીખવું જોઈએ. એમને અસ્થાસનરૂપ એ છે કે પોતે દુઃખી થશે તો ગોરી-દક્ષિણ આફ્રિકા પણ દુઃખી થશે પરંતુ સ્વાતંત્ર્ય થશે બીન-ગોરાઓ ! આજ કારણને લઈ નેશનાલીસ્ટ, યુનાઇટેડ અને પ્રોગ્રેસીવ પાર્ટી પણ વિરોધ કરે છે.

પ્રગતિનો માનદંડ

પ્રત્યેક દેશની જેમ આપણા દેશમાં પણ વિરોધ પક્ષો એમ જ બુધો પાડ્યા કરે છે કે દેશે કથી પ્રગતિ સાધી નથી.’ સામે પક્ષે સરકાર દેશની પ્રગતિના ઉદાહરણો તરીકે યોજનાઓ, બાંધકામો, કાયદાઓ વગેરે ટાંકે છે. ત્યારે વિરોધ પક્ષો કહે છે. ‘એથી શું ઠાંડો વળ્યો ? લોકો સુખી થયા ? લોકો ખરેખર સુખી થાય ત્યારે જ અનામત કે દેશે ખરેખર પ્રગતિ સાધી’ પણ લોકો ખરેખર સુખી છે કે દુઃખી એ માપવા તું કોઈ ચોક્કસ સાધન જ નથી. ઠાલને ઠંભેલા જે ખાણુ કોય એ એમ કહેવાય છે. એટલે એક પક્ષ (સત્તાધારી પક્ષ જ) પ્રગતિ સુખી માને છે, જ્યારે વિરોધ પક્ષો પ્રગતિ દુઃખી જ માને છે. બુખીની વાત તો એ છે કે નવી સુવૃત્તિમાં જે સહભાગ્યે એકાદ ભૂતપૂર્વ વિરોધ પક્ષ સત્તા ઉપર આવી જાય તો થોડા જ વખતમાં એ માનવા લાગે છે કે પ્રભુ ખરેખર સુખી, યદ્યપ્ત એ અને પેલો ભૂતપૂર્વ સત્તાધારી પક્ષ વિરોધ પક્ષ બની બતાં તરત માનવા માંડે છે કે પ્રભુ ખુબ જ દુઃખી છે. અને એ માન્યતાના સમર્થન માં એને પ્રભુનાં અનેકાનેક દુઃખો જડી પણ આવે છે. આ વસ્તુ ખરેખર ખુબ જ લાભદાયક છે; કારણ કે આપણે માની બેઠા છીએ કે લોકશાહી

માટે વિરોધ પક્ષો અનિવાર્ય છે. જો પ્રભુ ખરેખર સંપૂર્ણ સુખી થઈ જાય તો કોઈને કશું વિરોધ કરવા જેવું રહે નહિ, વિરોધ પક્ષો નાણુદ યદ્ય જાય અને પરિણામે લોકશાહી પણ નાણુદ જ થઈ જાય.

પ્રગતિ એ હવા જેવી વસ્તુ છે. આમ તો પ્રત્યેક દેશ પ્રગતિ જ સાધતો હોય છે, કારણ કે સ્થિર રહેવું માનવીનો સ્વભાવ જ નથી. માનવજાત કોઈ પણ દિશામાં નિરંતર મતિ કરતી જ રહે છે અને આ વિજ્ઞાનના યુગમાં કોઈ પણ ગતિને અધોમતિ કહેવી એ અવૈજ્ઞાનિક માનસરૂત જ પ્રતિબિંબ છે. કારણ કે આપણે જાણીએ છીએ કે આ વિશ્વ ગોળાકાર છે એમાં કશું ઉપર નથી અને કશું નીચે નથી. આથી કોઈ પણ મતિ વારતવમાં અધોમતિ હોતી જ નથી, પ્રગતિ જ હોય છે. પરંતુ પ્રગતિ હવા જેવી છે. હવા સર્વંદા સર્વંબાધી હોવા છતાં આપણે એને જોઈ કે અનુભવી શકતા નથી, સિવાય કે આપણે એમાં કોઈ પણ પ્રકારનો ક્ષોભ ઉત્પન્ન કરીએ અથવા કુદરતી રીતે એવો ક્ષોભ ઉત્પન્ન થાય. સાદી ભાષામાં કહું તો અધિવાર જોરડામાં પંખો ખાઈએ છીએ ત્યારે (અનુસંધાન માટે જુઓ પાનું ૨૪૭)

જીવન

(કેદારનાથજી)

જીવન એ પરમાત્મા તરફથી મળેલી અમૂલ્ય ભેટ છે. જીવન બધાં પ્રાણીઓને મળેલું છે, તેમ માણસને પણ મળેલું છે. બીજાં પ્રાણીઓના અને માણસના જીવનમાં બહુ મોટું અંતર છે. બીજાં પ્રાણીઓનું જીવન જેટલું નૈસર્ગિક ધર્મોથી બંધાયેલું છે તેટલું માણસનું જીવન તે ધર્મોથી બંધાયેલું નથી. બીજાં પ્રાણીઓની શક્તિશુદ્ધિ અપરિમિત છે. માણસની શક્તિશુદ્ધિ આજ વિલક્ષણપૂર્વે વધેલી છે. માણસ પોતાની શક્તિશુદ્ધિને જોવા વિકાસ કરી શકે છે તેવો વિકાસ ક્રેદાનેય કરતાં આગવડું નથી અને વિકસિત શક્તિશુદ્ધિને જોવા સદુપયોગ માણસ કરી શકે છે તેવું કરતાં કોઈને આગવડું નથી. માણસ કરતાં બીજાં કોઈ પ્રાણીઓની શક્તિ વધારે હોય અથવા તેમનામાં નૈસર્ગિક શુદ્ધિ પણ કદાચ વધારે હોય, તેય તે શક્તિને સદુપયોગ બધાના કલ્યાણ માટે કરવાનો ભાવ દક્ષત માણસમાં જ જણાઈ આવે છે. દરેક જીવ પોતાના દેહરક્ષણના પ્રયત્નમાં હરેક હોય છે, પણ માણસને પોતાના રક્ષણનો વિચાર કરીને બીજાંઓનાં સુખ-દુઃખનો અને રક્ષણનો વિચાર કરવો પડે છે. આ જ તેની વિશેષતા છે અને આજ મનુષ્યત્વનું મુખ્ય લક્ષણ છે. બીજાં જીવો અને માણસ વચ્ચે આજ મોટું અંતર છે. આ અંતર ધ્યાનમાં લઈને આપણે પોતાના જીવનને વશથી આપવું જોઈએ અને તે પ્રમાણે પોતાનું જીવન ધરવાનો પ્રયત્ન કરવો જોઈએ.

જીવન વિષેની આપણી જે કલ્પનાઓ કરી તે પ્રમાણે આપણે પોતાનું જીવન માળવાનો પ્રયત્ન કરીશું. તે કલ્પનાનુસાર આપણે જીવનને મહત્ત્વ આપીશું અને તે પ્રમાણે જ આપણને સિદ્ધિ પણ મળશે. જીવન વિષે કંઈક જીવી આકાંક્ષાઓ ન રાખતાં આપણે તે વિષે ઉદાસીન રહીએ તો આપણું જીવન કેવળ રોજની જરૂરીયાતો પૂરી કરવામાં અને તે ખાણુથી કંઈક સુખ પ્રાપ્ત કરવામાં જ અમે ત્યારે પુરું થઈ જશે.

કોંગોના બનાવોનું વિહંગાવલોકન

* * *

તા. ૩૦મી જુને આફ્રિકા ખંડ માંનું કોંગો રાજ્ય સ્વતંત્ર અને સાર્વ-ભોમ પ્રજાસત્તાકે બન્યું તે વખતે કોંગો ના સ્વતંત્ર્ય અને ભાવિ વિષે ચિંતા તથા શંકા વધુને વધુ હતી. કમનસીમે હાલના બનાવોએ એવી ચિંતા અને શંકા પાયાદાર પુરવાર કરી છે. કોંગો પ્રજાસત્તાક અસાર સુધી બેલ્જિયમના તાબા હેઠળ હતું. બેલ્જિયમ સરકારે અચાનક કોંગોના સ્વતંત્ર્યની હિમાયત કરી. કશી તૈયારી વિના કોંગો-સ્વતંત્ર બન્યું! પશુ સ્વતંત્ર્યની જ્વાળાધારી બહુ કઠણ છે. કોંગોના પ્રમુખ કાસાવાબુ અને વડા પ્રધાન લુમુબા મુરેલીઓમાં થી માગ કાઢવાની મથામણ કરી રહ્યા છે. કોંગોમાં બે મુરેલીઓ છે: એક તો બેલ્જિયમના અને અન્ય મુરેલીયન દેશોના ગોરા લોકોની કોંગો માંની વસ્તી. આ ગોરાઓની સલામતિ અસારે નોખમાઇ છે. નવું કોંગો પ્રજાસત્તાક 'કાળા' ર્થાનિક આફ્રિકન લોકોનું બનેલું છે. સરકાર એમની છે. એમનો લક્ષર છે, પશુ એ બધા કોંગોમાં શાંતિ અને સુખવસ્થા જાળવી શકવામાં થોડા વધુ મોળા અને નિષ્ઠળ બન્યા છે. કોંગોની ખીણ મુરેલી એ છે કે પ્રજાસત્તાકના પ્રદેશને એક ભાગ દક્ષિણમાં આવેલો કટાંગા પ્રાંત કોંગોની કેન્દ્ર સરકાર સામે વિરોધ અને બળવો પોકારી રહેલ છે. કટાંગાની રાજધાની એલીઝાબેથવિલમાં સાંતા મુખ્ય પ્રધાન મી. સુગલી અલમ, સ્વતંત્ર કટાંગા રાજ્યનું જાહેર નામું સતત પોકારી રહ્યા છે! તેની સામે, કોંગોની રાજધાની લીએપોલ્ડ-વિલમાં કોંગોના મુખ્ય પ્રધાન લુમુબા કટાંગા સામે અને બેલ્જિયમ સામે વિરોધ અને બળવો પોકારી રહ્યા છે, દરમિયાન બેલ્જિયન સરકારે પોતાના

ગોરા-સૈનિકોનાં લક્ષરો કોંગોમાં ઉતાર્યા છે. કહે છે કે લગભગ ૭૫૦ માય હામર બેલ્જિયન સૈનિકો અત્યારે કોંગોમાં છે. લુમુબા કહે છે કે આ સૈનિકો તરત બહાર ચાલ્યા જાય. બેલ્જિયન વડા પ્રધાન મી. આઇસટીન કહે છે કે સૈનિકો કોંગોમાં જ રહેશે! જ્યાં સુધી ગોરાઓની સલામતિ નોખમાં છે, ત્યાં સુધી ગોરા સૈનિકો કોંગો માં જ ફરજ બજાવશે એમ બેલ્જિયમ કહે છે. કોંગોને સાર્વ ભોમ રાજ્ય હોય તો એની સરકારની ઇચ્છા અને સ્પષ્ટ સૂચના વિરુદ્ધ જઈને ખીણ દેશના બેલ્જિયમના લક્ષરો ત્યાં જી રીતે રહી શકે? તે સાથે જ કોંગોના પોતાના લક્ષરો પરિસ્થિતિ બાળવાને કાંઈક અંશે અસમર્થ છે ત્યારે ગોરાઓની અને આફ્રિકનોની પશુ સલામતિનું શું? આમ, આખી પરિસ્થિતિ દિશા જેની અને ઘણી ગુંચવણભરી છે આમાંથી રસ્તો કાઢવા માટે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના મહામંત્રી મી. ડાગ હામરશુલ્કે જાતે પહેલ કરીને ઘણું આવકારદાયક પગલું ભર્યું છે. હામરશુલ્કના સાથી અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘના નાયબ મહા-મંત્રી ડો. રાલ્ફ બૈચ અત્યારે કોંગોમાં જ છે. તેઓ નીચે છે. આફ્રિકન પ્રજાનું માનસ બરાબર સમજી શકે છે, હામરશુલ્ક અને બૈચના પ્રયત્નો સફળ થવા લાગ્યા છે. કોંગોની ગુંચવેલ સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘમાં અને એના ઉપક્રમે ઉઠેલાશે. સલામતિ સમિતિના ઠરાવની રૂએ સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની ફોજો કોંગોમાં દાખલ થઈ છે. સહબાગ્યે બેલ્જિયન સરકારે જાહેર કહ્યું કે સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની ફોજો આવશે તારે બેલ્જિયમ ફોજો ખસી જશે. લગભગ ૪ સ. ૧૯૫૬માં બ્રિટીશ ફ્રેન્ચ ફોજોએ જેમ સંયુક્ત રાષ્ટ્રની ફોજો આવતાં સુધી

સુએઝ નહેર અને આજુબાજુનો પ્રદેશ પોતાના તાબા હેઠળ જમાવી રાખેલો એવું કશુંક હવે કોંગોમાં થાય છે. સૈાથી વિરોધ નોંધવાત બનાવો બે છે: એક તો આફ્રિકન સ્વતંત્ર્ય માટેની રક્ષા ખાતર સહુ પ્રથમ વાર સંયુક્ત રાષ્ટ્રોની સીધી દેખરેખ હેઠળ ફોજો હવે તૈયાર થાય છે. બીજું આ ફોજો દમણું તો કેવળ આફ્રિકન સ્વતંત્ર રાષ્ટ્રોની જ બનેલી છે. ધાના, ગીની, માલી ફેડરેશન અને ટ્યુનીશીયા એ આર દેશોનાં બનેલાં લક્ષરો સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘની ફોજ તરીકે કોંગોમાં કામ-ગીરી બજાવશે. સારખાદ જે દેશોનાં લક્ષરો આ ફોજમાં જોડાશે તેમાં મહાસત્તાઓનાં લક્ષરો નહીં હોય. એની પશુ સ્પષ્ટ અને આવકારદાયક મોખવટ સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘે કરી છે. એટલે કોંગોની મુરેલીઓને લાભ લેવાની તક થોડી મહાસત્તાને નહીં રહે એ સાફ થયું! બેલ્જિયમ સાથે પોતે રાજનૈતિક સંબંધો તોડી નાંખ્યા છે એવું કોંગોની સરકારે જાહેર કહ્યું છે. કાસાવાબુ અને લુમુબા રાજધાની લીએપોલ્ડવિલ પાછા ફર્યા ત્યારે વિમાનધર પર એમાં બેલ્જિયમ સૈનિકો એ આવેલી માનવંદના આ બે તેતાઓ એ સ્વીકારી નહિ એ પશુ નોંધવાત છે. આ બધા આઠાપાઠાના દાવમાં રશીયા એણું પાછળ પડે? રશીયાએ છુટથી અને જાહેરમાં બેલ્જિયમ સામે આક્ષેપો કર્યા છે. બેલ્જિયમની સરકાર એથી છ'છેડાઈ છે. પશુ રશીયાને પ્રચાર માટે સરસ બનાવો મળી ગયા! બેલ્જિયમે વળતી વાત એવી મુઠી કે કોંગોમાંના ગોરાઓ પર જે ભય અને મુશ્કેલીઓ આવી પડી તેની રીતસરની તપાસ થવી જોઈએ. સલામતિ સમિતિ ના ઠરાવ વખતે બેલ્જિયમ સૈનિકોને

કોંગો છોડી જવાની વાત ઉપર એટ બિટન તટસ્થ રહ્યું એથી નવાઇ નથી થતી તો પશુ બિટનની તટસ્થતા ટીકાપાત્ર ઓછી નથી બનતી. કોંગોમાં ના બનાવો જે ઝડપથી વધુસી રહ્યા છે તેમાંથી ગુંચવાડો અને કડવાશ ઘણાં વધ્યાં છે. હવે સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ અને એના નેજા હેઠળનાં લક્ષરો કોંગો માં શાંતિ, સુખવસ્થા, અને સ્થિર તેમજ સ્વતંત્ર સરકાર પ્રસ્થાપિત કરી શકશે? આ પ્રશ્નો જવાબ સ્પષ્ટપણે 'હા'માં આવી શકાય તો કોંગો, આ-ફ્રિકન સ્વતંત્ર્ય અને સંયુક્ત રાષ્ટ્રસંઘ એ ત્રણેની પ્રતિષ્ઠામાં ખુબ મોટો વધારો થશે! ને આ ગુંચવેલ વધારે ચાલી તો તેમાંથી કોંગોની આંતરિક પરિસ્થિતિ ઝડપથી બગડશે. કોંગોનું વહિવટીતંત્ર મૂળમાં જ કમજોર હતું તે હવે વધારે કચળું છે. અને મોડું થાય તો એ તંત્ર સાવ બાગી જશે.

યુ. ગ. માવલંકર

ડીવાઇન લાઇફ સોસાયટી જોખર્ગ અઠવાડિક પ્રાર્થના કાર્યક્રમ

ઉપરોક્ત સોસાયટી તરફથી પાટી-દાર હોલમાં તા. ૧૦-૭-૬૦ને રવિવારથી શરૂ કરી ત્યાર પછીના દર રવિવારે સાંજે ૭ થી ૯ સુધીમાં નીચે પ્રમાણેના ધાર્મિક કાર્યક્રમ ગોઠવવામાં આવ્યો છે.

- કાર્યક્રમ: (૧) પ્રાર્થના (૨) કીર્તન (૩) ભજન (૪) વાંચન, પ્રવચન ઇત્યાદિ.
- ઉપરોક્ત કાર્યક્રમમાં જામ લેવા ધાર્મિક ભાવના વાળા ભાઈઓ તથા બહેનોને આગ્રહ ભરી નમ્ર વિનંતિ છે. ફોન: ૩૩-૯૪૩૨, ડી. ભવદીપ મંત્રી: અમૃતલાલ દલપતરામ ડીવાઇન ધાઇ સોસાયટી.

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટાંકરીએ બોલે:—

આગ, દરીયાઇ, અવસ્થાંતર, મોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુદંગ, ઘર માલીકો (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

બલભાઈ રસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, હરબન.

ફોન: હરબન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૨૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

- કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સૌથી મોટી વીમા કંપની છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શાખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૬૫ શાખાઓ કેવળ હાઈમાં જ છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા: આગ, દરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રાંતીયમ ભેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડિયા

સાથે વીમા ઉતારાવો.

★ શાન્તિ કેમ નથી? ★

(હપ્તો બીજો)

★ લીબાભાઈ માર્ટર ★

["વિદ્યાર્થીનું જીવન પોતાના અભ્યાસકાળ દરમિયાન સન્યાસીના જીવન જેવું હોય, તે પોતાના આચાર વિચારમાં કઠક સંયમ ને શિસ્ત પાળે, તેનાથી લગ્ન ન થાય ને સ્વચ્છંદ વ્યભિચાર પણ ન થાય, તેને દારૂ ને એવા બીજા કેફી પદાર્થોનું વ્યશન ન હોય તેનું વર્તન નમુનેદાર સંયમનો પ્રત્યક્ષ પાઠ હોય."—ગાંધીજી.]

તા. ૭-૯-૧૯૫૫ના 'હરિજનબંધુ' માંથી ઉપલા વાક્યો લીધા છે, કલકત્તા માં તા. ૨૮-૮-૪૭ની પ્રાર્થના સભા માં વિદ્યાર્થીઓ દ્વેષીને તે કહેવામાં હતાં, આ વાક્યો ઉપર ઉંડું વિચારતાં, આજની દુનીયાની અશાંતિનું મૂળ મળે છે, આજની પશ્ચિમ ટપની ડેળવણી પદ્ધતિ ખતરનાક નીવડી છે, બંધીજ સમવડા ઘેર એકાંજ નોખેએ. જરૂરતની દરેક ચીજો માટે ક્યાંએ જવાની તકલીફ ન પડે, એ આજની દુન્યાનું માનસ છે. બાળકોની ડેળવણી માટે પણ ગામમાં ઠ ઘર પાસેજ નિશાળો ચાલુ કરી દીધી કે જેથી બાળકો ઘર એકાંજ બહુી મે, બહાર જવાની જરૂર ન પડે, અહીંજ બીંત ભુખ્યા છીએ.

ઉપર મુજબનું સંયમી જીવન વિદ્યાર્થીઓનું હોવું જોઈએ, તે ઘર આગળ રહી અંશુતાં બાળકો માટે કદી સંભવિત ઘટ શકે નહિ, તેનાથી ઉલટુ અસંયમી જીવન માટે પુરતો અવકાશ અને પ્રલોભનો બધાં પડ્યાં હોય છે, જેનાથી ખુદ માતા-પિતા પણ અચ્ચાં હોતાં નથી, તેની છાપ બાળકો ઉપર પડવા વિના રહેતી નથી. પરિણામે સ્વચ્છંદતા અને સ્વેચ્છાસાર બાળકોના કુમળાં માનસમાં પ કરી બેસે છે. તેને સ્વતંત્રતા (Freedom) નું રૂપાણું નામ આપી, વિના સંયમી વિલાસી જીવન તરફ વળી જાય છે.

ત્યાં ને ત્યાં ઉભા થએલા સીનેમનુજો આમાં સુંદર મદદ કરે છે, માત્ર પેસાજ કમાવવાની ધરાહાથી બનાવેલાં ચિત્રો બહુચાર ફેલ વે છે, આ રીતે બલિષ્ઠનો નાગરીક કે જેના હાથમાં દુનીયાના સુકાન આવવાના છે તેમના જીવન ઘડતર માટેની ઘર બેઠે અપાતી ડેળવણીના મૂળમાં જ મોટો હોય બંધો પડયો છે. પછી બલે એ ડેળવણીથી મોટા પંડિતો અને વિદ્વાનોએ પાકતા હોય, તેથી કાંઈ શુકવાર વલે એમ નથી. અત્યાર સુધીમાં તે એવા વિદ્વાનો ધણે ભાગે સદી માટે શ્રાપ રૂપેજ નીવડયા છે, તેનું સાચુ કારણ એક કવિએ નીચેના કુદામાં ખતાવ્યું :

વિદ્યાર્થી જીવનમાંથી જ નમરો અસંયમી જીવન ગાળતાં શીખી લીધું હોય તેઓ પછી ચાકે એટલી ઉંચી ડેળવણી પામે તેવો પુ. બાપુએ ઉપર કહ્યું છે તેવું "તેનું વર્તન નમુનેદાર સંયમનો પ્રત્યક્ષ પાઠ" કદી બની શકતું નથી અને "સંયમ વિના શાંતિ નથી" એ સોનેરી વાક્ય જ અજાહેર છે જ. આથી સ્પષ્ટ યથ જ્ય છે કે, દુનીયાની આજની અશાંતિનું મૂળ કારણ ધર-મુળથી તેની પશ્ચિમમત ડેળવણીની પદ્ધતિમાં જ રહેલું છે, એ દુર ન થાય ત્યાં સુધી, શાંતિ માટેના પ્રયત્નો સફળ થાય એમ લામતું નથી.

ત્યારે તેનો ઉપાય શો? એ સવાલ ઉપરિચય થાય છે, ઘરે રહી બાળકો અભ્યાસ ન કરે તે મોકલવાં ક્યાં? શહેરમાં હોસ્ટેલો હોય ત્યાં મૂકવાં? (આ દેશમાં તે એ પણ નથી) ત્યાં પણ શિસ્ત કે, સંયમ શીખવાતાં લામતાં નથી, ઉલટું માતાપિતા કે વડીલોની દેખરેખના અભાવે, વધારે સ્વેચ્છાચારી બનેલા જેવામાં આવે છે, ત્યાં સ્વતંત્રતાના નામે, સ્વચ્છંદતા ની તાલીમ સુધરેલી પદ્ધતિથી મળતી જેવામાં આવે છે તેનાથી સંયમ તે બેાષ જ બેહા હોય છે, ઉપરંત "હમ બી કુછ હૈ"નું ભૂત માયામાં બરી, દરેક બાબતમાં માંચા મારતા યથ જ્ય છે, શરીરથી મહેનત કરવામાં શરમ લાગે છે, કારણ તે પોતે જ પોતાને મોટા માને છે, ત્યારે મહાત્મા માંધીજએ તે કહ્યું છે કે : "સૌથી મોટા પુરુષોએ પોતાની મહત્તા સાચવવાને પોતાની જાતે સૌથી હલકો દરજ્જો સ્વીકારી ને રહેવું ઘટે."

આથી સાદ સમજાય છે કે શહેરોના હોસ્ટેલોમાં સુકવાથી પણ કાંઈ લાભ નથી, ત્યાં પણ મોંજ સોખના સાધનો બરબુર છે તેનું આકર્ષણ સંયમ પાળવામાં દબલ નાખે છે. આ બધું વિચારતાં, સ્પષ્ટ યથ જ્ય છે કે ડેળવણી માટેનું સ્થાન વસ્તીથી જરૂર મેકું દુર હેવું જ જોઈએ ત્યાંજ રહેવા માટે છાત્રાલય પણ હોય, જેના

છે. ભાવના અને ચોળના બહુ મોટી છે, બાળકોના સંરકાર સિંચન માટે પ્રાર્થના હોલ પણ બાંધવાનો છે. સાફ કંડ થશે તેા છોકરીઓ, માટે અલાયદું છાત્રાલય કરવા ધરાશે છે.

આ રીને આ શીનીકસ સંરથા કે જે શહેરથી અંદાર માઇલ દુર છે તે એક આદર્શ માનવીઓ પેદા કરનારું મહાન ડેળવણી કેન્દ્ર બની રહેશે, ઉધરાણું કરનારા કાર્યવાહકો થોડાજ વખતમાં આપને અંબણે આવી સેવા માં હાબર મશે, એમની ઝોળીમાં સારામાં સારી રકમ આપશે, તેા તે માનવ માત્રની શાંતિ અને કલ્યાણ માટે આજના વખતમાં બહુ જ જરૂરી એવા પુ. ગાંધી બાપુના આદર્શોને અપનાવેલા નિરચાર્ય સેવાભાવી, મામ્-દર્શકો પેદા કરવાનું માન અને પુષ્પ આપને મળશે.

(હુહો)

નામ રહંતા કાંકરો, નાણા નહી રહંતઃ કીર્તિ કેરાં કોટકાઃ પાડ્યાં નહી પડંતઃ ધાન મોકલવાનું સરનાયું :

લી. ઉ. માર્ટર, (૨૨૨)

ફીનીકસ સેન્ટલમેન્ટ.

પો. ઝો. બોક્સ પરપ૭, જોહાનીસબર્ગ.

ઇસ્ટ લાંડન હિંદુ સોસાયટી ઉપરોક્ત સંરથાની ઉદમી વાર્ષિક જનરલ મીટીંગ તા. ૨૧-૮-૧૯૬૦ના રવિવારે બંધેરે ઉ વાગ્યે સંરથાના હોલ માં નીચેનાં કાર્યો માટે મળશે. જેમાં સર્વે મેમ્બરોને વખતસર હાબરી આપવા વિનંતિ છે.

કાર્ય : (૧) પ્રાર્થના, (૨) વાર્ષિક મીનીટ, (૩) બાકી શી, (૪) અંત્રીને હેવાલ, (૫) ખજાનચીનું સરવાયું, (૬) કાર્યવાહકોની ચુંટણી અને (૭) પરચુરણ અમલનાં કાર્યો.

પ્રમુખ : હરિભાઈ નાણુભાઈ, ઉપ-પ્રમુખ : બનાવભાઈ ગોપાલ, મંત્રી : મોહનલાલ બ. હરિભાઈ, સહ-મંત્રી : બાણુભાઈ જીવણ, ખજાનચી : વલ્લભ ભાઈ કરસન.

માથે બાંધવાની રીળન અને વેણીઓ

મખમલ, સાદીન, ટાફેટા સીલકની, રીળન અનેક રંગ, ડીબાઇન અને સાઈલમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોટર શાજુમારવા માટે જરૂરબાધ રીળનો મળી શકશે.

ખચ્ચાં માટે મખમલ, અને વેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત બાલે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંબોડે બાંધવા મખમલ, વેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક પ્રકારના ક્રોચર્સ મળશે.

ટેબલ પર સુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના સુંદર કુલો મળશે.

ઠેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી. લેડીઝ ઝોન્ડ સીલકરન્સ હેટ મેન્યુફેકચરર,

ફોન : ૮૩૫-૭૨૨૨ પહેલે માળે, બોક્સ પરપ૭. માર્ટર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્કે સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

કામ, કોષ, મક, મોહ, લોભકી, જબલગ ઘટ મે ખાન : કયા મુરખ, કયા પડિતા : દોનો એક હી સમાન.

વિવિધ વર્તમાન

ક્યુબન ખાંડના વેપારીનો અમેરીકાએ કરેલો બહિષ્કાર

ક્યુબાની સરકારે એસો અને રક-સાગોની અમેરીકન રીફાઇનરીઓ, તેમજ ઓટીસ-ડચ માલીકીની શેલ રીફાઇનરી કબજે કરી તેના કારણમાં જ્યાંઓયું કે એ રીફાઇનરીઓ ક્યુબા આવતું શી-પન તેલ સ્વચ્છ કરવા ના પાડે છે.

આ પગલા સામે બ્રીટન અને અમેરીકાએ વિરોધ બતાવ્યો અને અમેરીકાએ પ્રતિકાર તરીકે ક્યુબાની ખાંડની આયાત બંધ કરી, અને બ્રીટને ક્યુબાનો માલ આયાત કરવાને બંધ કર્યો એટલે હવે વિરોધિતું આ ચક્ર વધુ ગતિમાન બન્યું એને ક્યુબાની સરકારે એક કામદો કર્યો કે દેશના હિતમાં જ્યારે યોગ્ય લાગે ત્યારે અમે-રીકન પેટ્રોલિયમની અગર તેા અમેરીક-નોની જે મીલકતો ક્યુબામાં છે તે બધી જપ્ત કરી દેવી.

પ્રે. આધનદેવરે ક્યુબાની શાન ઠેકાણે લાવવા ક્યુબાની ખાંડનો ઠાટા સાત લાખ ટન નેટવેા કાપી નાંખ્યો છે એટલે ક્યુબા હવે આ વર્ષે બહુ ઓછો ૪૦ હજાર ટન ખાંડ અમેરીકામાં ઠેકાણ કરી શકશે.

ચીન રશિયા સાથેની ઝેરી ની ઈચ્છા

ટાઇપો, જાપાનના નવા વડા પ્રધાન શ્રી રેયટો ઇગુડાએ આજે જ્યાંઓયું હતું કે મેં છેલ્લા છ સાત વર્ષથી એવી પણ આચા રાખી છે કે જાપાન, ચીન અને રશિયા સાથે શાંતિથી ગેની બરી રીતે રહી શકે.

જાપાને પોતાની પરિસ્થિતિ એવી રીતે સુધારવી જોઈએ, કે જેથી સામ્પ-વાદી દેશો તેના પ્રતાપથી યરયરી માન આપે, એમ તેમણે જ્યાંઓયું હતું.

પત્રકાર પરિષદ સમક્ષ તેમણે જ્યાંઓયું કે સામ્પવાદી દેશો સાથે દ્વ આર્થિક અને સાંસ્કૃતિક સંબંધો ચાલુ રાખીશ.

તેમણે જ્યાંઓયું કે હું તટસ્થતાની નીતિ નિદિ અપનાવું, પણ પશ્ચિમી દેશો સાથે સહકાર રાખીશ.

આંતરિક નીતિમાં ફેરફાર કરી જાપાનની આંતરરાષ્ટ્રીય પ્રતિષ્ઠા કરી પ્રાપ્ત કરવામાં પાપાવું સાધન બનશે, એમ તેમણે જ્યાંઓયું હતું.

૪૦ હજાર વર્ષ જુના પથ્થર યુગના અવશેષો રોડેશીયા માંથી મળ્યા

માથોપોસ : માગાલે ડેમ નજીક આવેલી માટાપોસની યુગ્મોમાં અન્વેષણ કરતાં પુરાતત્ત્વ ખાતાએ પોમોંગેવે નજીકથી પથ્થર યુગના અવશેષો શોધી કાઢ્યા છે કે જે ૪૦,૦૦૦ વર્ષ જુના

મજાવાય છે. આ અંગેનું જોદકામ છેલ્લા ત્રણ સપ્તાહથી ચાલે છે કે જે પુરાતત્ત્વ ખાતાના વડા અને રોડેશીયન હીસ્ટોરીકલ મોન્યુમેન્ટ કમીટીના વડા સી. કે. કુક અને ડૉ. પી. એ. રોબીન્સની આગેવાની હેખરેખ હેઠળ ચાલે છે.

ડૉ. પી. એ. રોબીન્સ કે જેઓ રસાયણ શાસ્ત્રી છે તેમણે ઉપરોક્ત અવશેષોને સાક કરવા અમેરીકાથી ખાસ રસાયણો મંગાવ્યા છે અને આ અંગેની કાર્યવાહી ચાલુ છે. આ અવશેષોમાં એક પથ્થરની કુદાડી મળી છે કે જે ૧૦ ફુટ લ ઈંચની છે. આ કુદાડી ૩૦,૦૦૦ થી ૪૦,૦૦૦ હજાર વર્ષ જુની મજાવાય છે.

આ સિવાય પથ્થરના ચમચા, ઠામ વાસણો, પ્યાસા, અને ખીળ હજારો સાધનો માટાપોસમાંથી મળ્યા છે.

પોમોંગેવે યુદ્ધ ૨૫ શીટ લડી પોમોંગેવે હીલ વિસ્તારમાં આવી છે અને તેને ખોદી કાઢવાનું કાર્ય આમળ ચાલે છે.

રંગબેદ સામે ઉત્તર રોડેશીયા માં નવો ધારો

લુસાકા, ઉત્તર રોડેશીયાની સરકારે સત્તાવાર અને કાનુની રીતે રંગબેદ સામેની ઝુંબેશ નવો ધારો બહાર પાડીને તિવ બનાવી છે. આ ધારા હેઠળ હોટલ, રેસ્ટોરન્ટ અને મનોરંજન સ્થળોમાં રંગબેદ ગેરકાનુની છે. અને રંગબેદ આચરનાર મા તેા ગ્રાહકોને આપનાર વ્યક્તિને ૧૦૦ પાઉડનો દંડ થશે અને તેનું હોટલ, રેસ્ટોરન્ટ અથવા મનોરંજન સ્થળનું લાયસન્સ પાંચ વર્ષ માટે ઝુંટવી લેવામાં આવશે. આ કાયદાને ધારાસભાએ બહાલી મળતા તેને કાયદેસરનું સ્વરૂપ મળશે. જાતિવાદી ધૃષ્ટા ફેલાવનાર, રંગબેદને પોષનાર અને રંગબેદની તરફેણનું વલણ બતાવનાર વ્યક્તિ મા સંરચા યા પેટ્રી કે ફકાન આ કાયદા હેઠળ ૧૦૦ પાઉડ નો દંડ અને દંડ નં બરે તેા ૧૨ મહિનાની જેલ સજાને પાત્ર થશે. કાયદો ધારાસભાની ચર્ચા હેઠળ છે. **ભુગર્ભ સસુદ્રના જળથી રણુ ફળદરૂપ બનશે**

તાન્જેતરમાં સોવિયેટ ભુગર્ભ જળ-નિષ્કાસોની એક ટુકડીએ મધ્ય એશીયા ના ઝીલ-કુમ રજીમાં એક વિશાળ ભૂમર્મ જળાશય શોધી કાઢ્યું છે. ટુકડીના વડા જાનપાઇ ઉત્તરગામેરનું માનવું છે કે, આ જળાશયનું પાણી એરલ સમૂદ્ર નેટલું છે અને તેનાથી એક કરોડ હેક્ટર રણુ વિસ્તારને લાય-કાએ સુધી સોંપી શકાશે.

છેલ્લા બે વર્ષમાં ઝીલકુમ રજીમાં આ ત્રીજું જળાશય મળી આવ્યું છે અને તેનું નામ કાલા-આતા રાખવામાં આવ્યું છે.

પર્લબકના પતિનું અવસાન

વિખની પ્રસિદ્ધ નોબલ પ્રાઇઝ વિજેતા બેબિકા શ્રીમતી પર્લબકના પતિનું તાન્જેતરમાં જ હૃદયરોગના હુમલાથી કચ્છ અવસાન થયું છે. જ્યારે આ સમાચાર શ્રીમતી બકને મળ્યા ત્યારે તે ટોકકિચો (જાપાન) યુદ્ધમાં હતી. ત્યાં તે પોતાની વાર્તા 'પ બીમ વેવ' પરથી ઉતરતા એક અમેરીકન ચિત્રમાં રોજાયેલી હતી.

શ્રીમતી બકનું 'યુડ્યર્થ' ચિત્ર બારે સફળ ગયું હતું અને તેમાંથી જ પોલ યુનીનું નામ કલાકાર તરીકે ચમકી ઉઠ્યું હતું.

હવામાં અદ્ધર લટકતો મહેલ

મોરડો, રશીયાની વૈજ્ઞાનિકોએ વુક-મેનીમાની રાજધાની અરકાપાદમાં ઉટ નો ત્રણ માળનો એક એવો મહેલ બનાવ્યો છે જે અદ્ધર હવામાં લટકે છે. જર્મન સાથે એનો કોઈ સંબંધ નથી. આ ત્રણ માળની ઇમારતમાં રહેવા માટે પણ લોકો આવી ગયા છે. તેમને મકાનની અંદર ગયા પછી એવો બાસ નથી થતો કે તેમનું મકાન હવામાં અદ્ધર લટકી રહ્યું છે. વૈજ્ઞા-નીકોના મત પ્રમાણે ભુકંપના ઇક્કા ઓથી આ મહેલને કોઈ ભુકંપના ઇક્કા નહીં આ ઇમારત અદ્ધર રમીંગોના સહારે લટકે છે તેથી ભુકંપ રેલ વગેરે ની તેના પર કોઈ અસર થવાનો ભય

ન હોવાથી આ ઇમારતમાં રહેનાર લોકો પોતાને ભાગ્યશાળી સમજે છે.

ઈશ્વરી ન્યાય આજ ઠેકાણે થાય છે

તિબેટમાં ચિનાઓએ હુમલો કર્યો અને હજારો બળવા યોરોની કલ કરી. આ પછી દલાઇ લામા હોંદ આવ્યા. એમના નાના ભાઇ પંચમ લામાએ સત્તાના લોભે મોટા ભાઇને દગો દીધો. હવે ચીની સામ્પવાદી સરકાર પંચમ લામાને પશુ ઉરાન કરવા લાગી. તે ભાઇ સાહેબ પશુ હવે હોંદમાં ક્યાંક સંતાપાની વાત બહાર પડી છે.—(દિ'દના ખખર)

* * *

આંમણે આવેલા ફાળો ઉધરાવનારને "વખત પછો ખરાબ છે" કહી પાછા કાઢ્યાં. પાંચ દિવસ પછી બંધુક બતારી તિબેટી ઉધ-કાવી હજારોની મત્તા લૂટારા લઇ ગયા.—(ઇંસવાલના ખખર)

વિનોબા ભાવેના શેટાઓ મુળ કોપી

પેરટેજ સાથે શી. ૩-૬

જ્યો : 'Indian Opinion', P. Bag, Durban.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ !

સ્ત્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડીયાળ !

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં ઓરોમીટીક કેલેન્ડર.

- * રોમર
- * રોમરી
- * લે'કો
- * રૂસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

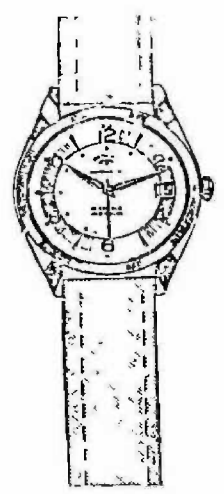
ઉપરાંત પુરૂષોના શર્ટ સુટ, પાયજમા વિ. તેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

જોઈસ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૨.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, જ્વેહાનીસબર્ગ.

હિંદના સમાચારો

તા. ૨-૮-૧૯૬૦.

ખંભાતના અખાતમાં તેલની તપાસ

ખંભાતના છીછરા પાણીમાં સખમરીન આરક્ટે ડ્રીલીંગ કરી તેલની તપાસથીનું કાર્ય આજુ રાખવાની ઇચ્છા 'ધી ઝોઇલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કમીશને' દર્શાવી છે. કચ્છી ખંભાત સુધીના ત્રણ માઈલના પટામાં તેલ હોવાનું મનાઈ છે એથી એની તપાસ સખમરીન દ્વારા ડ્રીલીંગ કરી રાશીયન નિષ્ણાતો કમીશનને જણાવશે. ખંભાતના અખાત માં આની તપાસ કરવા માટે ખીજ છ રાશીયન નિષ્ણાતો હુંક વખતમાં ભારત આવી પહોંચશે. આ નિષ્ણાતો એ કેરપીયન સમુદ્રમાં પણ આવીજ તપાસ કરી હતી.

ભારત માટે જાપાન વહાણ બાંધશે

સીંધીયા સ્ટીમ નેવિગેશન કંપની માટે એક જાણીતી જાપાનીસ વહાણ બાંધનારી પેટી, ૧૦,૦૨૦ ટનનું એક વહાણ બાંધશે. જાપાન-ભારત વેપારી કરારી મુજબ ખંધાનું આ બીજું વહાણ છે. પહેલું વહાણ 'જલ ક્રુસુ' આજ પેટીએ બાંધ્યું હતું અને જુનની ૧૭મી તારીએ એ સીંધીયાની પેટીને મળ્યું હતું.

ડાંગના જંગલમાંથી મળેલા રાક્ષસના દાંત

સોન પંટ : થોડા દિવસ ઉપર ડાંગના જંગલમાંથી શ્રી વિનોદબાઈ વિ પટેલ ને રાક્ષસના ત્રણ દાંત મળ્યાં આવ્યા હતા જે તેમણે સુરતના કલેક્ટર સાહેબ શ્રી દુરાણી સમક્ષ રજૂ કર્યાં હતા. હવે એવી માહિતી મળે છે કે આ બાબતમાં ભારત સરકારના પુરાતત્ત્વ ખાતાએ વડોદરા શાખાને સુચના કરતા પુરાતત્ત્વ ખાતાના એક એજીસ્ટર શ્રી ડી. બી. ચિતલે આવ્યા હતા અને શ્રી વિનોદબાઈ પાસેથી એ દાંત લઈ મયાં છે.

વધુમાં એમ જાણવા મળે છે કે, એ દાંત વડોદરાથી તરત કલેક્ટા રિસર્ચમાં મોકલી આપવામાં આવનાર છે અને ત્યાંથી વધુ તપાસ અર્થે દહેરાદુન મોકલવામાં આવશે. તદુપરાંત જે જગ્યાએ આ રાક્ષસ દટાએલો હોવાનું મનાય છે તે જગ્યાનું ખોદકામ આક્ટોબરમાં હાય ધરવામાં આવનાર છે. તેમ જ એ રાક્ષસ વિશે તેમ જ અહીં ના આદિવાસીઓ વિષે વધુ ઐતિહાસિક અભ્યાસ કરવા મુંબઈથી ટેટલાક વિદ્યાર્થીઓ તથા પ્રખર લેખક થી

વોપટલાલ શાહ પણ પાંખરી માટે આવવાનું જાણવા મળે છે.

વિનોબા ધાડપાડું !

છેલ્લે : આચાર્ય વિનોબા બાવે હવે માત્ર દહીં પર જ છવી રહ્યા છે; છ મહિનાથી તેમણે તમામ જાતના અજનો ત્યાગ કર્યો છે. આચાર્યશ્રીએ આ જાહેરાત ઉજ્જૈન ખાતેની મધ કાલની જાહેર સભામાં કરી હતી.

તેમણે પોતાની જાતને એક ઘાડપાડું તરીકે વર્ણવતાં જણાવ્યું હતું કે હું રોજનું બરોર દહીં ખાઈ જાઉં છું. આ વપરાયેલું દુધ એકંદરે ૨૦ માણસો ના ખપમાં આવી શકે. પણ એ રીતે ઘણા માણસો એક યા બીજા રીતે ઘાડપાડુંજાઈ છે, અને તેઓ પોતે તે જાણે જ છે, એમ આચાર્યશ્રીએ કહ્યું હતું.

કેંગ્રેસ કારોબારી ભવિષ્યમાં હડતાળ પડતી રોકવા મહત્ત્વનાં પગલાં સુચવશે

નવી દિલ્હી : કેંગ્રેસ કારોબારીની તા. ૨૮મી જુલાઈએ મળી હતી. એક ભારત સરકાર અને તેના કમ્યુનિસ્ટો વચ્ચેના સંબંધોને વ્યવસ્થિતિ પાયા પર મુકવા માટે વહાઈટલી કમીશન ના ધોરણે એક કમીશન નિમવાની અને સરકારી કમ્યુનિસ્ટોને રાજકારણ માં જાગ લેતા અટકાવવાનાં પગલાં લેવાની ભલામણ કરી હતી.

કારોબારી વધુમાં હડતાળ બે સફળ થઈ હોત તો તેના લોકશાહી માળખા પર અને સમાજ પર ઠેવા દુરામમી પ્રત્યાધાત પડવા હોત તેની પણ વિચારણા કરશે. કારોબારી સરકારી તંત્રમાં ભવિષ્યમાં હડતાળ પડતી અટકાવવાના પગલાંઓ ભરવાની ભલામણ કરતો વિમતવાર ઠરાવ પસાર કરશે. એમ જાણવા મળે છે કે મહાસમિતિ હડતાળ અંગે એક નિવેદન તઈવાર કરી રહી છે જે કારોબારીને તેની ચર્ચામાં માર્ગદર્શક થઈ પડશે.

વરસાદની ખેંચથી ખેડુતો ચિંતાતુર

સુરત : શરૂઆતમાં વરસાદની પ્રચંડ અને એકધારી દેલી પછી મેધરાજ્યને જાણે રસથાં લીધાં હોય એમ લાગે છે. છેલ્લા દસ દિવસથી એકસરખો ઉધાડ પડ્યો છે. એટલું જ નહીં પરંતુ ઉનાળા જેવો તાપ પડવા માંડ્યો છે એથી ખેડુતો ચિંતાતુર થયા છે અને તેઓ આતુરકાપૂર્વક મેધરાજ્યની પ્રતિક્ષા કરી રહ્યા છે.

વરસાદની ગેરલાજરીની ખાસ કરીને ડાંગર પર અસર થઈ છે. જહાના જે વિસ્તારોમાં કાકડાપારની નહેર પહોંચી નથી ત્યાંની પરિસ્થિતિ ખેડુતો ને ચિંતા કરાવી રહી છે. ખેડુતોએ ખાતના તર રોપવા માટે ક્યારીઓ કરી છે તે પાણીને અભાવે ખાલી રહી છે, જલાલપોર નવસારી તથા જોરપાડ તાલુકાના ટેટલાક વિસ્તારોમાં આવી પરિસ્થિતિ છે. આરડાલી, પલસાણા વગેરે વિસ્તારોમાં ખેડુતોએ કાકડાપારના નહેરનાં પાણીને ઉપયોગ કરી ક્યારીઓ ભરવા માંડી છે અને તેથી તેમને કંઈક રાહત છે છતાં ખેતીનો સમગ્ર રીતે વિચાર કરતાં આક દસ દિવસમાં મેધરાજ્ય કૃષા નહીં કરે તો સુરત જહામાં ખેતીને ઘણું નુકસાન થશે.

હડતાળનું પરિણામ શ્ટકો

નવી દિલ્હી : પ્રાથમિક તપાસ પરથી ખેડુ મોલમ પડ્યું છે કે કેન્દ્રના સરકારી કમ્યુનિસ્ટોની પાંચ દિવસની હડતાળ થી સરકારને તથા પ્રજાને રૂા ૨૫ કરોડનો શ્ટકો પડ્યો છે.

૨૧ લાખ કમ્યુનિસ્ટોમાંથી માત્ર દસ ટકા જેટલા કમ્યુનિસ્ટોએ ગેર-કાપહેસર હડતાળ પાડી હતી; છતાં સરકારી તથા ખાનગી ઉદ્યોગોના ઉત્પાદન પર એની, નોંધપાત્ર અસર થઈ છે. તાર, ટપાલ, રેલવે તથા ટેલીફોન દ્વારા થતી આવેકમાં પણ સરકારને સખત નુકસાન થયું છે. આ ઉપરાંત કોલકટીને પહોંચી જતા વોલીસ, લસ્કર વગેરે પાછળ ભારત સરકારને જે ખર્ચ થયો છે તે તો જુદો, હડતાળ દરમિયાન ભારત સરકારને રોજીદો રૂા. બે કરોડ નો ખર્ચ કરવો પડ્યો હતો એવો અંદાજ છે. સત્તાવાર આંકડા તઈવાર થઈ રહ્યા છે.

ઈન્દોરમાં સ્વૈંદ્યનગરના આદર્શનો પ્રયોગ કરનારા વિનોબા બાવે

ઈન્દોર : મધ્ય પ્રદેશ સ્વૈંદ્ય મંડળ ના પ્રમુખ શ્રી દાદાભાઈ નાયકે આજે પરગોરને જણાવ્યું હતું કે આચાર્ય વિનોબા બાવે ઈન્દોરમાં પાંચ અદવાડીયા માટે રોકાનાર છે; એ દરમિયાન તેઓ 'સ્વૈંદ્ય નગર'ના પોતાના આદર્શનો પ્રયોગ કરશે. પોતાના આ આદર્શના પ્રયોગ માટે

આચાર્ય વિનોબા બાવેને જે આર શહેરો પસંદ કર્યાં છે, એમાં ઈન્દોરનો પણ સમાવેશ થાય છે; આકીનાં ત્રણ શહેરોમાં બેજોર, તથા અને વારાણસી નો સમાવેશ થાય છે.

આચાર્ય વિનોબા બાવેનો કાર્યક્રમ તો તેઓ અહીં આવ્યા પછી નક્કી થશે, છતાં શારીરિક આરોગ્ય સુધારવા ની યોજનાઓ અને ઉદ્યોગોની ગીચતા દુર કરવાને લક્ષી બાબતો એમાં પ્રમુખસ્થાન મેળવશે, એમ શ્રી દાદાભાઈ નાયકે વધુમાં જણાવ્યું હતું.

આચાર્ય વિનોબા બાવે અહીં આવે ત્યારે તેમના આ 'મિશન'ને સફળ બનાવવા માટે જુદા જુદા રાજકીય પક્ષો અને સામાજિક સંસ્થાઓ તરફથી વ્યવસ્થા કરવામાં આવી રહી છે.

અખિલ ભારત સર્વ સેવા સંઘની એક અહીં ચેરથી ઓમસ્થી છટ્ટી આગસ્ટ સુધી મળનાર હતી. તે આચાર્ય વિનોબા બાવેની વિનંતીથી રદ કરવામાં આવી છે. તેમણે જણાવ્યું છે કે હું શહેરમાં રહું. તે દરમિયાન મારા 'મિશન' સાથે સંબંધ ન હોય એવા કોઈ કાર્યક્રમ મારે માટે યોજવા નહીં.

આદર્શ કેન્દ્રના વિદ્યાલય

દિલ્હીથી ૧૨ માઈલ સોનીપત મુખ્ય માર્ગ પર એક વિશાળ કન્યા વિદ્યાલય બાંધવાની યોજના આકાર લઈ રહી છે અને તે લગભગ ૧૯૬૧માં વિદ્યાભ્યાસ કરાવતું થઈ જશે.

આફ્રિકાના એક ઉદાર શિદ્ધકર્ષી, કન્યા કેળવણી માટે મોટી રકમ દાનમાં આપી છે તેનાથી આ વિદ્યાલયનું બનન નિમોંધ થઈ રહ્યું છે તુરંત પદ્ધતિથી અગ્રે કેળવણી આપવામાં આવશે. પૂર્વ આફ્રિકાની તમામ કોમની કન્યાઓ માટે શિક્ષણ આપવા પર ખાસ ધ્યાન આપવામાં આવશે અને વિશેષ સખવડ આપવામાં આવશે. આ વિદ્યાલયમાં પ્રાચીન ભારતીય સંસ્કૃતિનું જ્ઞાન વિશેષ રૂપમાં આપવામાં આવશે.

હાલ પૂર્વ મેટ્રિક સુધીના વખ સલાવાશે, જે બાદ આગળ ઉપર પુતીવસંટી કેળવણીની જોગવાઈ કરવા માં આવશે.

નવા પુસ્તકોની યાદી

સંસ્કારિતાને હાંધરે શી. ૩-૦ કોષ ગોરા કોઈ કાળા શી. ૭-૦ આ ઓરીસેથી મળશે.

માસ્ટર બ્રધર્સ (ગો.) લીમીટેડ

જાત જાતનાં નાયકન, રેઘની તેમજ સુતરાક કાપક, સીઓ જોબકો અને પુસ્ત્રો માટે જિતમ જાતના પુલવ જર્સી, પુલોવર, કારકીનસ અને જાપ્પાઓ માટે-શુક્રીક, બીપ્સ, બ્લેન્ડેટસ, શોલ્સ; નેપકોનસ વિગેરે.

હરેક જાતના માલ માટે તપાસ કરવા વાલામણ.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૬૬

— યોક્સ ૧૫૪૯.

પ્રગતિનો માનદંડ

(૨૪૨ પાનાનું અનુસંધાન)

જ આતરી યા છે કે એ ઓરડામાં પશુ હવા નો છે ન.

એમ પ્રગતિની ખાતરી કરવા આપણે પ્રગતિને દલાવવી પડે છે, આંચો આપવો પડે છે. અને લાગે છે કે આમ પ્રગતિને દલાવવા માટે જ રાજ્ય પુરવો એકબીજાના દેશોની મુલાકાતો થોડાં છે. હમણાં હમણાં એવી બહેરાતો બહુ સાંભળવા મળે છે કે દુનીયાએ અસાધારણ પ્રગતિ સાધી છે. આવી લામણી ઉત્પન્ન થવાનું કારણ નેતાઓની એકબીજાના દેશોની વધેલી મુલાકાતો જ હોવી જોઈએ જેમ સામાન્ય માણસને ઘેર જ્યારે મહેમાન આવે છે ત્યારે જ એને ખાતર પડે છે કે એનું ઘર સુંદર છે, એના ખાજાકા પ્રેમ ઉપલવે એવાં અને ભુલિ-શાળી છે, એ પોતે ઉદાર અને એની પત્ની બહુ જ સરસ રસોઈ બનાવી બાંધે છે; એમ આપણા દેશની મુલાકાતે જ્યારે ઠાક પર રાષ્ટ્રને નેતા આવે ત્યારે જ આપણને એકાએક ભાન થાય છે કે આપણા દેશો દુકા માળામાં અસાધારણ પ્રગતિ સાધી છે; આપણી મદાન પ્રજા સુખી અને સમૃદ્ધ છે, આપણા નેતાઓ કુશળ અને શક્તિશાળી છે અને આપણુ ભાવિ મદાન છે.

—વાચસ્પતિ.

નવા ડોક્ટર સાહેબ

નવા ડોક્ટરે સુંદર દવાખાનું ઉઘાડ્યું બધી રીતે તેને આકર્ષિત કર્યું. છતાં દરદીઓ આ તરફ હજી વળ્યા નહોતા ખાસાં મારતા ડોક્ટર દિવસો વિતાવતાં.

એક દિવસ એક વ્યક્તિ દવાખાના તરફ આવતી હતી, ડોક્ટરને હર્ષ થયો. થયું ચાલો એકનું તો શુભ મંડાળ થયું. પશુ પોતે દરદીની વાટ જોતા પુરશીમાં બેઠા છે એમ ખતાવવા હતા ઇચ્છતાં તેથી દરદી દવાખાનામાં પ્રવેશ કરે તે પહેલાં એમને ટેલીફોન ઉચકી, જોર શોરથી વાતો કરવા માંડી, “શુભો આને હું ઘણા કામમાં છું હમણાજ અહીંનું કામ પત્યું છે. હવે મારે વિઝીટપર જવું છે. આને મારાથી તમારું આપરેશન નહીં થાય. કાલ પર રાખો.” વિગેરે કહી ટેલીફોન મુકી બાંધે ઘણા યાકી ગયા છે તેમ છતાં હસ્તે ચહેરે આવનારને બેસો “કેહો શું-ફરીવાદ છે તમારી.” પુછ્યું.

મારી કંઈજ ફરીવાદ નથી પશુ તમે ટેલીફોનની ઓશીસે ફરીવાદ કરી હતી કે તમારો ફોન બરાબર નથી તે હું રીપેર કરવા આવ્યો છું.

સ્ત્રીની મનિસા

A woman, a child, and a walnut tree
The more you beat them
the better they be.

બુધે જીર બાબરી.
બુધે નાર પાસરી.

આ ત્રણે કહેવતો પુરુષ સ્ત્રીત છે. અને એમાં સ્ત્રીઓ તરફની એમની અન્યાયી દ્રષ્ટિ જણાઈ આવે છે. આ કરતા સાવ વિરુદ્ધ કહેવતો પશુ મળી આવે છે. એમાં સ્ત્રીઓની નિંદા નહીં પણ પૂજનો સુર હોય છે.

અી નથી પુરુષની દાસી થવા ઇચ્છતી કે નથી પુરુષની દેવી થઈ તેની પૂજા યાચ એમ ઇચ્છતી. એ ઇચ્છે છે એના જીવન પંચમાં જીવનનો સાથી અને પોતે બનવા ઇચ્છે છે એની જીવન સખી.

શ્રી કાઠીઆવાડ હિંદુ સેવા સમાજ (નાટાલ)
વાર્ષિક સામાન્ય સભા

ઉપરોક્ત સંસ્થાની વાર્ષિક સામાન્ય સભા, રવીવાર તા. ૧૪ ઓગસ્ટ ૧૯૬૦ ના રોજ સવારના ૯ વાગે સમાજના લોન' સ્ટ્રીટના હોલમાં મળશે.

દરેક સભ્યોને વખતસર પધારવા વિનંતી છે. સભાની કાર્યસૂચી નીચે પ્રમાણે રહેશે. (૧) અત વાર્ષિક સભા ની કાર્યવાહી, (૨) વાર્ષિક કાર્ય વિવરણ, (૩) વાર્ષિક નાણાકીય હેવાલ અને સરવૈયું, (૪) પત્રવ્યવહાર, (૫) નિધિપાલકો (ટ્રસ્ટીઓ)ની ચૂંટણી, (૬) અધિકારીઓ તથા મેમ્બરિશિપ્સની ચૂંટણી, (૭) સામાન્ય.

ડા. એન. પી. દેશાઈ પ્રમુખ

હિંમતલાલ હરજીવન ધુપેલીઆ,
નોતમલાલ વીરજીભાઈ મહેતા
સંયુક્ત મંત્રીઓ

કાઠીઆવાડ હિંદુ સેવા સમાજ

ભુક્કાપીંમ, ઇનકમ ટેક્સ રીટર્ન-સં, લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ ક્લીપર-સ અને ઇનસ્પેક્ટર-સ માટે મળે :

આર. વીઠ્ઠલ

૧૨ બાર્કલી આર્કેડ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડાયગોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૬૫૪.

રાતા સુઠા મરચા

મીક્સ એડ નંબર એકના રાતા સુઠા મરચા નેટ ૩૦ રતલી ગુણની થી. ૪૫-૦ રોકડેથી અને જ્યા ખંચ-ફોનટેટીના ભાવ માટે તથા ગ્રાઇન બેગો અને પોટ્ટો માટે લખો.

Maarmans (Pty.) Ltd.
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

ચો. ઘો. ૫૪૬૦ — ટેલીફોન ૩૩-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : “ભગતકો”

ભગત બ્રધર્સ (પ્રો) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
બે હા ની સ બર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઇલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ ટ્રાસરી, માથામાં નાંખવાના બાત ભાતના દેસી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળના અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બગડીઓ-કેરમબોર્ડ અને સ્ટ્રાઇકર તથા બીજા અનેક દેશી ચીજો કીફાયત બાબથી મળશે.

ગુજરાતી રેકોર્ડો

હિંદુસ્તાનમાં બનેલી ગુજરાતી રેકોર્ડો, હવે અમારે ત્યાં મળે છે.

૨૦ રેકોર્ડોનું બોક્સ કેવળ શી. ૩૦-૦-૦ રેકોર્ડોમાં ભજનો, નાટકો, ગરબો વિગેરેનો સંગ્રહ છે. હિંદના “લેક્ટર હિટ” ૨/૬ માં છુટી મળી શકશે.

આવો તક અને લાલ ફરીથી મળશે નહિ. પેકીંગ મફત— પોસ્ટેજ મોકલશો—સી.ઓ.ડી.ના એડરેસ અમે લખ્યે છીએ.

નેશનલ રેકોર્ડ કંપની

ચોપ ૨, અબમેરી આરકેઈડ, ઝાંફ ૧૪૧ એ. ૩ સ્ટ્રીટ,
ચો. ઘો. બોક્સ ૧૫૭૪, — દરબન.

ખાસ હરખાસત : હિંદની અગરબત્તી

(વહાણમાં આવેલો તાજો માલ)

હોલસેલ વેપારી ભાવો

ત્રણ ગુલાબ ૩ તોલા ૩૭-૬ ડબલ	સુગંધ રાણી	૫	”	૩૩-૦ ડબલ
(પાતળી અને નીલી લાકડીમાં મળશે)	”	૨	”	૧૮-૦ ”
ગેટવે આર્ટ ઇન્ડિયા ૩ તોલા ૪૫-૦ ડબલ	”	૧	”	૮-૦ ”
”	”	૬	”	૪-૦ ”
ચમેલી	”	૨	”	૧૮-૦ ”
”	”	૧	”	૬-૦ ”

ઓડર સાથે રોકડ — દરબન માટેના ભાવો.

હમારી ખાસ અસલી ખાસમતીના ચોખા પણ છે ખાસમતી ચોખા શી. ૧-૦ રતલ. (ઓછામાં ઓછા ૧૦૦ રતલ મળશે) અને નીચેની વસ્તુઓ ડાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ. માલ સારો અને કીફાયત ભાવે મળશે.

અમારા ગ્રાઇસ લીસ્ટ માટે લખો :—
દરેક જાતના ઇન્ડિયન ફાળ, મશાલા અને કરીયાણું, સોપારી ખદામ, આમલી, આખા નાળીયેર અને દરેક જાતના ઇમ્પોર્ટ ચોખા.

K. HARIBHAI & SONS

(PTY) LTD.

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add. “BHAISONS”

સ મા ચાર સં ગ્ર હ

—સાપતું એર ઉતારવા મરઘીના બચ્ચાને અસરકાર ઉપયોગ હવે સાખીત થયો છે. નવસારી તાલુકાના કાઠોલી મામના ડાહ્યાબાઇ ખંડુબાઇને એરી સાંપ કરડયો હતો. એ ડંખ પર મરઘીના બચ્ચાને યુકનાથી એર યુસાઇ આવતું હતું. આમ ૧૬ બચ્ચાં એર યુસીને મરી મમાં પછી ડાહ્યાબાઇનું એર ઉતરી અચું હતું.

—હમણાં કમોસમનો વરસાદ યુજરાત માં વરસી અયો. વાવાઝોડાનું તોશાન પશુ મયું હતું. કમોસમના વરસાદથી તુકસાન મયું છે.

—નર્મદા અને ઉકાઇ યોજનાઓનું કાર્ય વધુ ઝડપી અને અને તેનો ઝડપી અમલ થાય તે માટે નર્મદાવેલી કોર-પોરેશનનો રચના કરવાની વિચારણા યુજરાત સરકાર કરી રહી છે. ઘોશીસ માટે ૧૫ લાખના ખર્ચે રાજ્યીપણા ખાતેનો મહેલ ખરીદી લેવાશે.

—ત્રણે પહેલાં બંધાયેલું અમદાવાદનું સ્ટેશન હવે નવા જમાનાના માફિક અને યુસાફરોની માંગને પહેાંચી વજે એવું નથી તેથી તેને ફરીથી બંધવાનો નિર્ણય થયો છે. પશુ તેના રચણમાં થોડો ફેરફાર થવાનો સંભવ છે, તેથી ડો. જીવરાજ મહેતાએ પશ્ચિમ રેલવેના જનરલ મેનેજર, કોરપોરેશનના મેયર અને કમીશનર સાથે મહત્વની ચર્ચા કરી હતી. નવી જમીન મેળવવા અંગે ઝપડાનો સહેલાઇથી અંત આવે તેવા પ્રયાસો ચાલે છે. નવું સ્ટેશન બે કરોડ ના ખર્ચે બંધશે.

—નડિયાદમાં શ્ર ઇન્દુલાલ યાજ્ઞિકના પ્રમુખપદે એક સંમેલન મળ્યું હતું તે સંમેલને યુજરાતમાં એક વિરોધ પક્ષ સ્થાપવાનું નક્કી કર્યું છે. આ પક્ષનું નામ 'નૂતન મહા યુજરાત પરિષદ' રાખવામાં આવ્યું છે. સરખ વાદીએ આ પક્ષમાં બળી જઇ કોંગ્રેસ નો વિરોધ કરવા ઇચ્છે છે. હવે કોંગ્રેસની વિરુદ્ધ યુજરાતમાં આ પક્ષ ઉપરાંત રાજીજીને સ્વતંત્ર પક્ષ પ્રજા સમાજવાદીઓ પક્ષ એમ ત્રણ પક્ષો કામ કરશે.

—હાલમાં પંચાયત દારા કામો કરવા ની સરકાર આશા રાખે છે પણ પંચાયતોમાં કોષ્ટક રચણે કેવું દ્રશ્ય જોવાનું મળે છે તેનો નમુનો સાખર કાંઠા જીલ્લામાં બીલોડ તાલુકાના વાલ પુર મામે જોવાનો મળે છે. એ પંચાયતના સરપંચ એક બહેન છે. એ બહેનનો પતિ પંચાયતનો પમારદાર સેક્ટરી છે. અને તેનો દીકરો પંચાયત પટાવાળો છે. હવે કંઈ બાકી રહ્યું?

—સ્વતંત્ર પક્ષના આગેવાન શ્રી કનૈયા લાલ મુનશી હવે આરામ ઇચ્છે છે તેમજે પત્નકારીને કહ્યું હતું કે આવતી

સુદૃષ્ટી સુધી હું રાજ્યીય ક્ષેત્રમાં સક્રીય કામ કરીશ પછી રાજકારણ માંથી ક્ષેત્ર સન્વાસ લઈશ કેમકે મારી ઉમર જેટલી યજ છે કે હું ચાંતિ ઇચ્છું છું.

—વડા પ્રધાન જવાહરલાલજીના દાંડી ના કાર્યક્રમ અંગે મુખ્ય પ્રધાન જીવરાજ મહેતાને લલ્લુબાઇ મકનજી, ગોસાંઇબાઇ છાયાબાઇ અને સોમબાઇ ડાહ્યાબાઇ મરોલીમાં વડા પ્રધાનના કામ ચલાઉ નિવારમાને મળ્યા હતા અને ચર્ચા કરી હતી. શ્રી લલ્લુબાઇ એ તેમના માંધીજીના પાવન પ્રસંગેના ત્રણ ભાગોની દીંદી આરતીની એટ જવાહરલાલજીને આપી હતી. જવાહર લાલજી ભવિષ્યમાં દાંડી આવવા ઇચ્છે છે.

—યુજરાત યુનીવર્સીટીની અમદાવાદ ખાતે આર્ટ્સ, સાયન્સ અને કોમર્સ ફેકલ્ટીમાં અભ્યાસ કરતાં ૯૦૦૦ વિદ્યાર્થીઓનો સર્વે કરતાં માલમ પડ્યું કે ૩૪ થી ૪૮ ટકા વિદ્યાર્થીઓ નાપાસ થતાં બે વરસમાં અભ્યાસ છોડી જાય છે.

—પોહુત્તલની યુસ્ત્રીમાંથી યુક્ત ચયેલ દાદરા નગર હવેલીના વિસ્તારને જરૂરી મદદ આપવાનું વડા પ્રધાન નહેરુએ જણાવ્યું છે. હાલ ત્યાંના લોકો તરફ થીજ પોહુત્તલથી સ્વતંત્ર તેનો કારભાર ચાલે છે. દીંદની જુમી પરથી નગર હવેલીમાં શરકર લઇ જવાનો પોહુત્તલ ને હક નથી એવો યુકાદો અંતર-રાષ્ટ્રીય કોર્ટે આપ્યો છે.

—અમેરીકાના એક સ્વતંત્ર ચલચિત્ર નિર્માતાએ માંધીજીના જીવનની દિલ્લમ ઉતારવાની યોજના જાહેર કરી છે. તે અંગે અમદાવાદમાં આવેલાં નવજીવન ટ્રસ્ટ પાસેથી નિર્માતાએ દિલ્લમ ઉતારવાના સંપુર્ણ હકો મેળવ્યા છે. એ વ્યવસ્થા અંગે વડા પ્રધાન નહેરુએ પશુ સંમતિ આપી છે.

—ખારડોલી તાલુકામાં નીજીત મામે મોંડેના નહીના કોતરમાં હળપતિઓ સસલાની ચોધમાં નીકળ્યા હતા. પશુ સસલાની જગ્યાએ પાંચ ફુટ લાંબા એક વાલ તેમના પર હુમલો કર્યો હતો. વાલ સાથેની જપાજપીમાં ત્રણ માણસો હામલ થયા છે. આ બનાવની જાણ થતાં બાલા અને ખંડુક લઇને બનાવના રચણે યુવાનો પહોંચ્યા હતા પશુ વાલ ઝાડીમાં નાસી અયો હતો.

—શ્રી ન્હુમાએ એક યુલાકાતમાં જણાવ્યું હતું કે આફ્રિકાના કોષ્ટક પશુ દેશ પર કેવી આદત સહેલાઇથી ઉતરી પડે એની કોંગોની પરિસ્થિતિ પરથી પ્રતીતી થાય છે. આફ્રિકાના નેતાઓ આફ્રિકાના રાષ્ટ્રોનું સંયુક્ત યુનીયન નહી રચે તો આફ્રિકાના દેશો માટે ઉમરવાની આશા નથી.

લગન પ્રસંગો માટે
અમને મળો.
મુશ્તી જમણના અમે સ્પોસ્પલીસ્ટ છીએ.
શ્રી કેપીટનની અંત દેખરેખ નીચે યુનીયનના અને રોડેસીયાના કોષ્ટક પશુ ભાગમાં તમારે યુક્ષમે આવી રસોઈ કરવાનો અમે કન્ફાક્ટ લઈશું.
કેપીટનસ બાલકની હોટેલ
(ધી કોર્નર મીકાઈ હાઉસ)
એ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુણાપર - દરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ ટેલીગ્રામ : KAPITAN.

આહુ, લસણું બબર ભાય, નારીએળ નં. ૧ સી. ૧-૦, ઘેગ (નંગ ૧૦૦) સી. ૬૦-૦.
હુકાન દાર માટે બંધવાના ન્યુઝપેપર બબર ભાય, બઠાઠા, હુમરી (કંઠા), સુકા વાલ મરચાં, જીમલા, સુકા ઝીઝા (ઝાલા), સોનેરી રંગનો ગોળ, દરેક નતનો મરી મચાલો વિગેરે હમેશાં સ્ટોકમાં રાખીએ છે. કપુરી અને ચેવલી પાન બબર ભાય, પોસ્ટલ બુક્ટ. સુરણ, રતાજી, આંબા હળદર અને લીલી હળદરની મોસમ ચાલુ છે. રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને જીલજીવન કોંગોના ઝોરડરો ઉપર પુરવઠા ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કઠાવી મોકલશું.
All prices subject to Market fluctuations.
A. KADER & Co., (PTY) LTD.
WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. G. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક
યુકેઈપર, સુસાઈરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ
હોંડુસ્તાન અગર દુનીયાના કોઈ પણ ભાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અગર જમીન માગેં યુસાફરી કરવા પર ભંકાં અમારી મારફતે યુક્ષમ કરો. ઇંગ્લી, આંબ, ચોરી, હલ્લક, અહરમાત, ખીટઆસ, વિગેરેના વીમા અમે હવારાની આપીએ છીએ.
ઈન્ડમટેક્સ, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાળના ચોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો. પાસપોર્ટ તેમજ ઇમાએશનને લખવી બાળતોમાં કોઈ પણ ફી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ. નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ હાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓરંજીયા અને થોઈંચાપર ઈનરયુરન્સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ.
Office : 9 Barkly Arcade, 38 Market Street, Phone : 339033, Johannesburg.
Residence : 52 Patidar Mansion, 13 Kort Street, Phone : 330816, Johannesburg.

ફરનીચર ! ફરનીચર !! ફરનીચર !!!
બેડરૂમ સુટ, ડાઈનીંગરૂમ સુટ, વેલડેશન, ડરેસીંગ એસ્ટ, સાઈડ બોર્ડ ઓફીસ ડેસ્ક, યુકે કેસ, ટેબલ, તદન કીકાયત બાલે ખરીદી શકશો. બંને પધારી લાભ લેવા યુકશો નહિ.
—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—
ને હમારી દેખરેખ નીચે તઈંચાર થાય છે. તેનો સ્ટોક હમેશાં તઈંચાર રહે છે. માત્ર રોકા સાવાના પ્રાઈસ લીસ્ટ મંગાવો અને વેપાર આગલ વધારો.
L. MISTRY
51 BREE STREET, BURGERSDORP, J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

Printed And Published by Mrs. Sushila Gandhi, International Printing Press, (Phoenix) Address: INDIAN OPINION, Private Bag, Durban, Natal